

Наш ДІМ

ISSN 1814-4721

3

травень-червень

2005

Для тих, хто будує або вже має оселю

**ЗБУДУЄМО ОСЕЛЮ
РАЗОМ!
ОЦІНКА ЯКОСТІ
ВИРІВНЮВАННЯ СТІН**

**ПОКРІВЛІ ДОМІВОК
ЯК ПРАВИЛЬНО ВЛАШТУВАТИ
ДИМОВУ ТРУБУ?**

У наступному номері — облаштування осель, спорудження погребів...

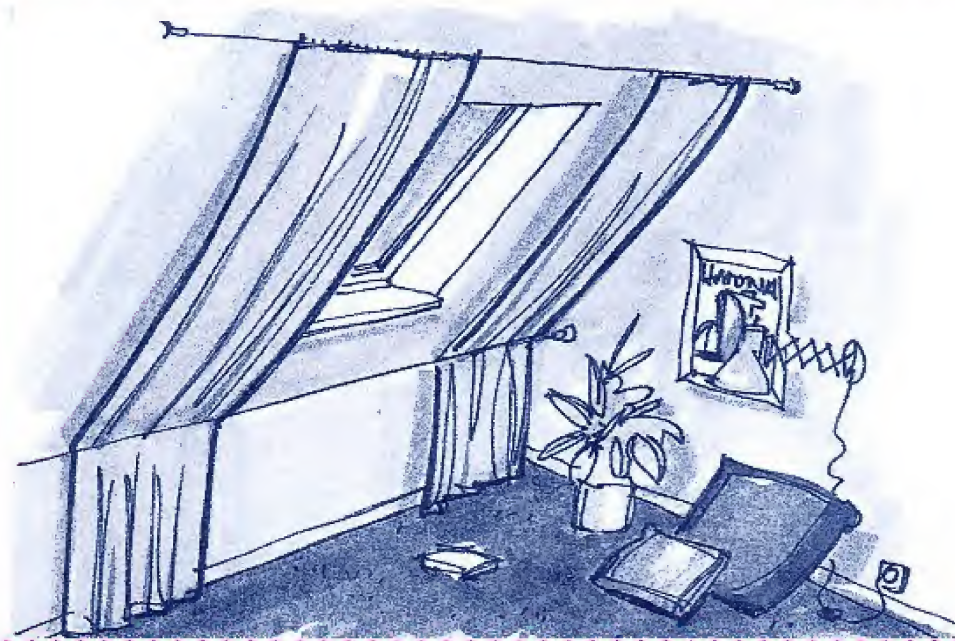
Читачі запитують — фахівці відповідають

Інколи надто важко облаштувати мансарду. Чи можна дати якісь поради щодо меблів, фіранок тощо?

Герасименко М., Сумська обл.

Якщо у Вас мансарда...

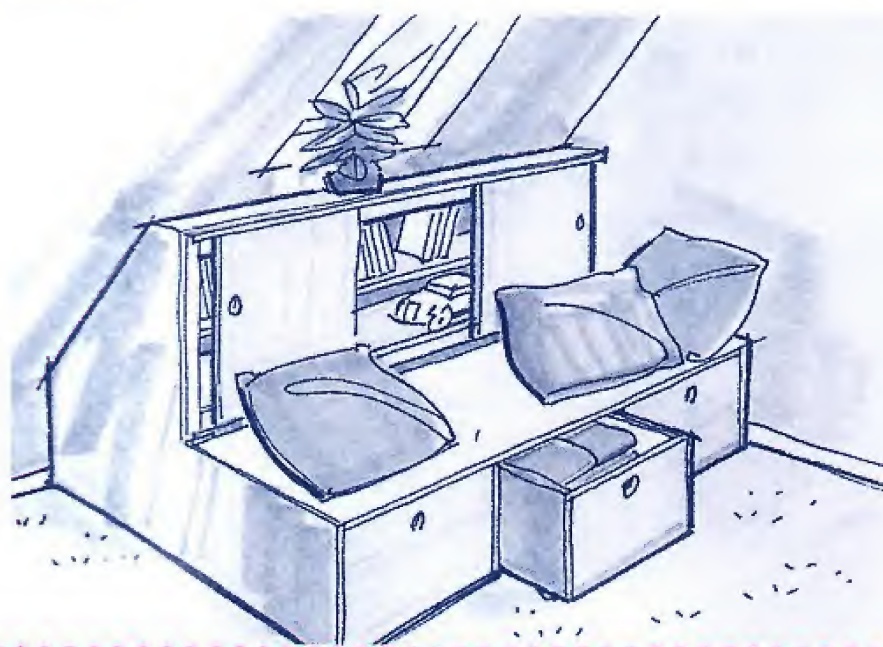
Вікна даху — найкраще рішення впустити світло і свіже повітря у приміщення. Однак прикрасити такі вікна інколи буває не просто. Пропонується таке рішення. Прикріпити паралельно дві міцні вірьовки, одну над вікном, другу — внизу. Потім можна прикрасити вікно декора-

тивним матеріалом аж до самого низу, як зображено на малюнку.

Комод, шафа і місце для відпочинку... на мансарді

Такі multifunctional меблі — хіт для дітей і юнаків. Так, за спиною — полиці для книг, журналів, нижче — місце для музичних касет і т. ін. Внизу — три шухляди на роликах. По боках — несучі бічні стінки. Біля скосу — розсувні двері. На лежанку подушки — і готово.

Жирова плівка і луг соди

Підлога нашої житлової кімнати з кварциту. Понад 30 років ми протирали підлогу рідким милом. За цей час на ній утворилась жирова плівка. Чи можна її видалити?

Ткачук О., Кіровоградська обл.

Багато шарів засохлого рідкого мила можна видалити лише за допомогою гарячого лугу соди (карбонат натрію) та інтенсивного використання щітки і скребка. Мабуть, цю процедуру необхідно виконати кілька разів, щоб повністю усунути жирову плівку.

Чи треба перевіряти газові труби?

Ми купили будинок 60-х років з газовим опаленням. Як мені визначити, чи старі труби герметичні і надійні?

Ковалевський А., Закарпатська обл.

Перевірка безпеки і надійності газового опалення старого будинку є абсолютно необхідною. При цьому слід скористатися послугами спеціалістів відповідної служби. Вони по-

винні перевірити газопроводи високочутливими вимірювальними приладами, які виявляють навіть незначні щілини. Доцільно також укласти угоду на обслуговування приладів газового опалення.

Оселя з плоским дахом... Як утеплити?

Я збудував будинок з плоским дахом. Він має ряд переваг. Є і недоліки. Зокрема, я зробив коркове утеплення даху товщиною 5 см. Однак влітку там жарко, а взимку дуже холодно. Чи є якась порада?

Савенко І., Київська обл.

Доцільно утеплити будинок усередині. Треба мати на увазі, що деякі легкі теплоізоляційні матеріали добре зберігають тепло взимку, однак не завжди захищають від літньої спеки. Можна використати дерев'яну волокнисту теплоізоляційну плиту, її товщину має визначити фахівець.

Фарба для підлоги в гаражі

Підлогу в гаражі я пофарбував фасадною фарбою. Оскільки ця фарба відстає від підлоги, я

хотів би замінити її іншою. Запитання: якою?

Загородній М., Івано-Франківська обл.

Потрібно відмітити, що фасадна фарба не підходить для фарбування підлоги в гаражі. Таке покриття має бути стійким проти тертя шин, олійних плям тощо. Лише спеціальне полімерне покриття відповідає цим вимогам. Можна також викласти підлогу відповідною плиткою або навіть лінолеумом без утеплювача.

Чому з'являється вологість у житлових приміщеннях?

У нашому будинку стеля з готових бетонних блоків не покрита штукатуркою, а обклеєна шпалерами. Стіни покриті вапняно-цементною штукатуркою, хоча передбачена гіпсова. А тепер біда — приміщення постійно вологі, по вікнах завжди збігає вода. Які заходи, крім постійного провітрювання кімнат, можна порадити?

Ковальчук П., Харківська обл.

Потрібно знати, що ні скло, ні бетон, ні цементна штукатурка не вбирають вологу. Якщо стеля і стіни були б покриті гіпсовою штукатуркою, не виникло б проблеми. Однак і постійне провітрювання не допоможе. Необхідно прохолодними ранками і такими ж вечорами при відкритих вікнах і дверях створювати близько 10 хв протяг, а взимку ще й вмирати опалення. Можна використати осушувач повітря. При цьому вологість контролюють гігрометром. Ідеальна вологість 65 %. Якщо вказані заходи не допоможуть, необхідно зі стелі зняти шпалери і покрити її гіпсовою штукатуркою.

Як утеплити старий будинок?

Я передплатила ваш журнал у цьому році і планую читати його і в наступному. У ньому дуже багато цікавого, порад на всі випадки, відповідей на запитання, які виникають у забудовників. Я також прошу допомогти мені порадою. Маю будинок з дерева, споруджений по старому типу, ще за часів СРСР. Будинок високий, не оббитий, по стелі через всі кімнати прокладені балки, обшиті ДВП. Хочу його утеплити ззовні, а також зробити сучаснішим. Як це краще зробити?

Ірина, Волинська обл, с. Туричани.

Для утеплення фасаду можна використати такі сучасні матеріали, як пінополіуретан, мінеральну вату тощо. Потім будинок слід обшити вагонкою (дерев'яною чи пластиковою), можна облицювати у півцеглини.

Балки на стелі краще розшити (зняти ДВП), зачистити, пофарбувати, а стелю між балками зашити вагонкою або гіпсокартоном, куди можна встановити (врізати) лампочки. От і отримаєте сучасний дизайн.

О. Торбенко, менеджер підприємства "Збірні будинки"

Зміст

Читачі запитують —

фахівці відповідають2

Зручне і красиве житло .4

Будинок для молодії родини5

Будиночки на деревах: для юних любителів пригод6

Зручний будинок для невеликої сім'ї8

Збудуємо оселю разом! .9

Оцінка якості вирівнювання стін (стелі)13

Тонкощі на даху14

Покрівлі осель14

Кладка камінів18

Чому димить камін? . . .21

Комплект для ванної кімнати23

Поради господині25

Мудрості будівельника .26

Поради господарю27

Як правильно влаштувати димову трубу? . . .28

І сад, і город32

Проект оселі, зображеної на обкладинці (стор.1), планується навести у наступному номері

Шановні

розповсюджувачі!
Чекаємо на Ваші пропозиції щодо журналів «Наш дім» та «Дім, сад, город».

Редакція

Тел. (044) 407-73-01

Як людей зустрічають за одержною, так і будинок оцінюють за гармонією пропорцій і красою фасадів. Але крім привабливого зовнішнього вигляду він повинен мати багато переваг утилітарної властивості.

стосування проекту у схожих кліматичних зонах потрібно буде його змінити з урахуванням місцевих будівельних матеріалів і будівельних технологій.

Наприклад, пропонуємо датський проект житлового будинку. Його загальна площа — 108 м², а житлова, завдяки мансардному поверху, в півтора рази більша — 159 м². Залежно від рельєфу

Зручне і красиве житло

Розглядаючи якийсь конкретний проект, потрібно враховувати, що побут людей кожного регіону визначається традиціями національного укладу життя, кліматом району, інфраструктурою оточення і багато чим іншим — аж до освітнього й соціального рівня мешканців майбутнього будинку. Усі ці фактори не дозволяють, скажімо, скандинавський будинок або будинок з узбережжя Середземного моря механічно перенести в Україну. Навіть у разі за-

ділянки, орієнтації прилеглих будівель і бажання забудовника є можливість обрати один з двох варіантів планування першого поверху.

Вальмовий дах, ледь означені еркери великої вітальні-їдальні, зовнішнє оздоблення та його колірна гама надають будинку привабливого вигляду. Але найголовніше — проект цього будинку може бути адаптований до природних умов України.

План першого поверху (варіант I):

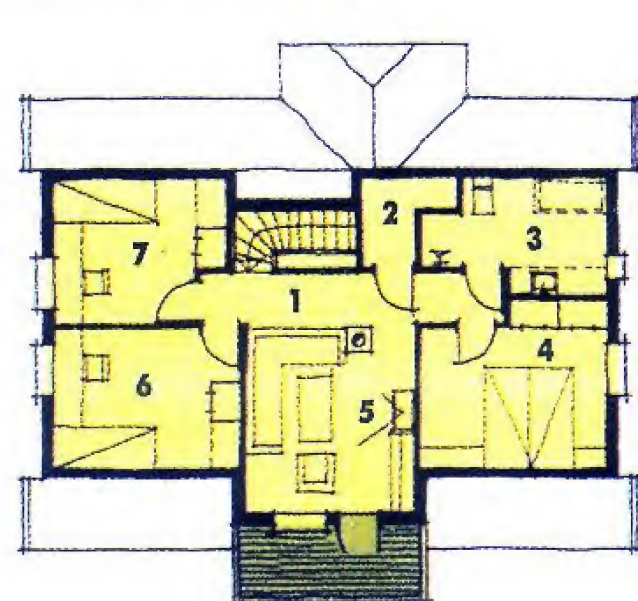
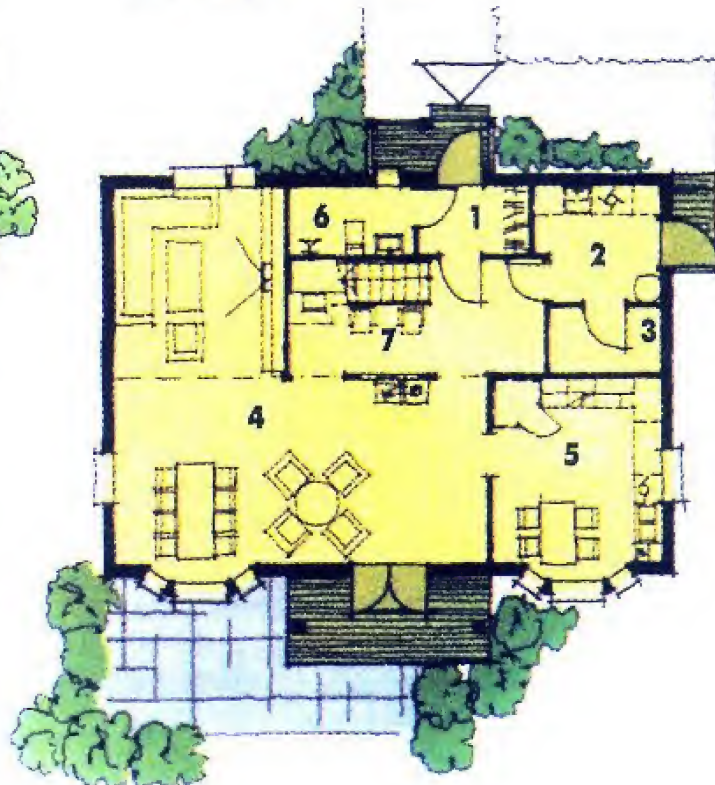
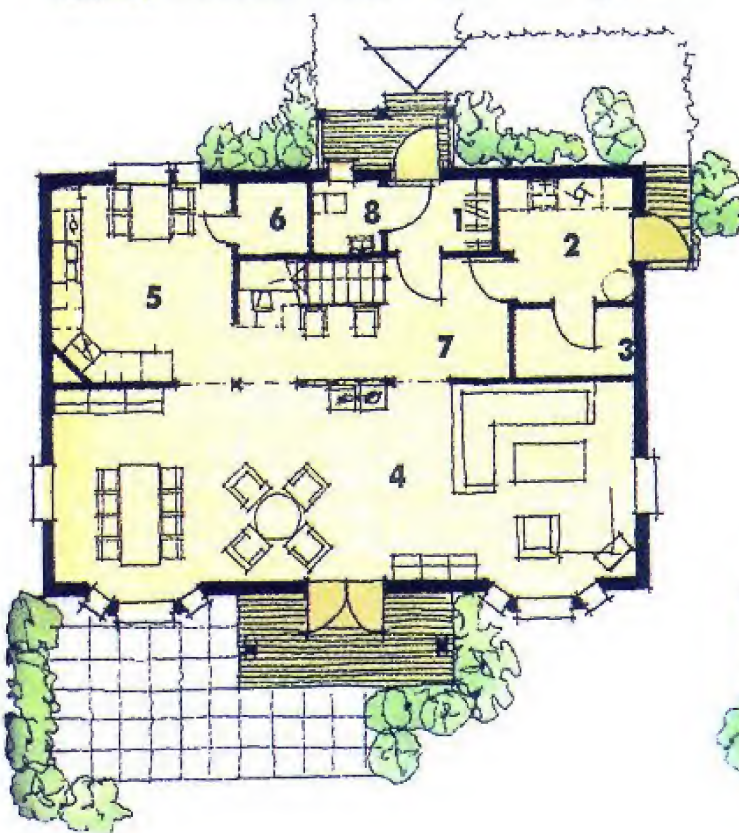
1 — передпокій (2,8 м²); 2 — господарське приміщення (6,0 м²); 3 — комора (3,2 м²); 4 — вітальня-їдальня (44,8 м²); 5 — кухня (13,2 м²); 6 — продовольча комора (1,9 м²); 7 — хол зі сходами на другий поверх (12,2 м²); 8 — туалет

План першого поверху (варіант II):

1 — передпокій (3,2 м²); 2 — господарське приміщення (6 м²); 3 — комора (3,2 м²); 4 — вітальня-їдальня (44,2 м²); 5 — кухня (14,2 м²); 6 — туалет (3,6 м²); 7 — хол

План другого (мансардного) по-

верху: 1 — коридор (4,4 м²); 2 — комора (2,5 м²); 3 — ванна кімната (7,4 м²); 4 — спальня батьків (12,9 м²); 5 — кімната відпочинку (13,5 м²); 6, 7 — спальні (11,3 і 9,7 м²)

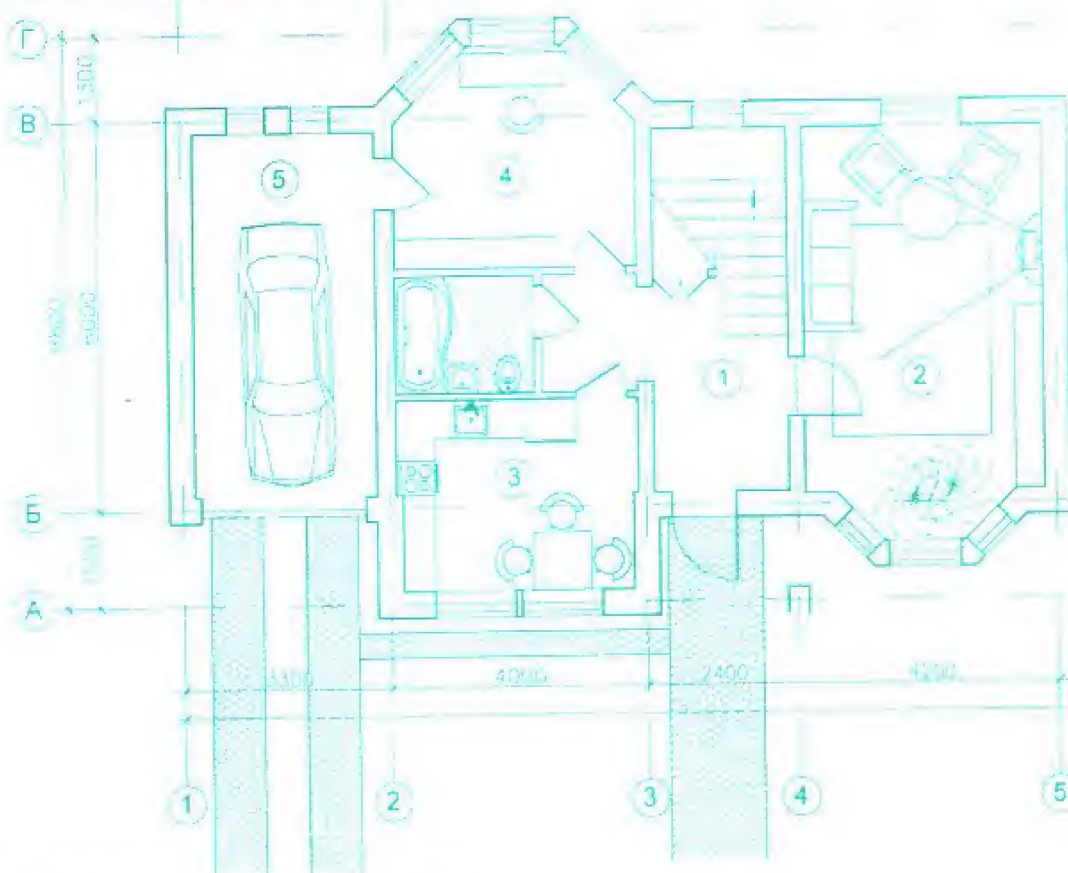
Будинок для молодої родини

Наведений ошатний будинок найбільш підійде для молодого родини, що складається з батьків і одного-двох дітей. Невибаглива, але досить гармонійна архітектура будинку не потребує великих коштів, а чітка планувальна схема зробить ваше життя спокійним і збалансованим.

Вхід до будинку дещо заглиблено — він ніби “ховається” від стороннього погляду. Невеличкий

План першого поверху

квадратний хол (1) продовжується сходами на мансардний поверх. Під сходами розташована комірчина. У просторій вітальні (2) вся родина зможе подивитись телевізор, поспілкуватись, прийняти гостей. Ліворуч від входу з невеликого додаткового холу можна потрапити у туалет, кухню (3) і майстерню (4). Майстерня має вихід у гараж і добре освітлену робочу зону.

На мансардному поверсі розташовано дві спальні, одну з яких можна використати під дитячу. Санвузли розміщено один над одним з повним повтором сантехнічних пристроїв.

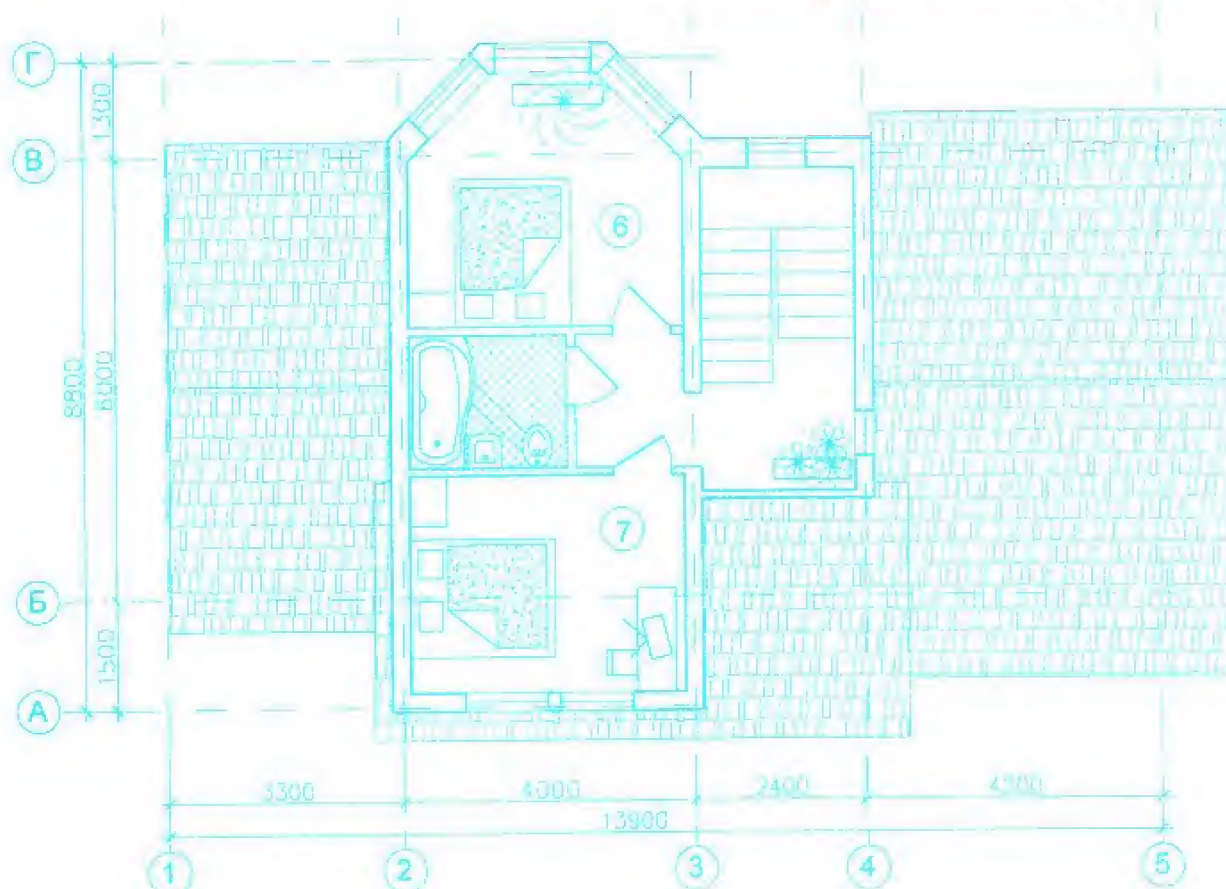
Експлікації до планів, м²:

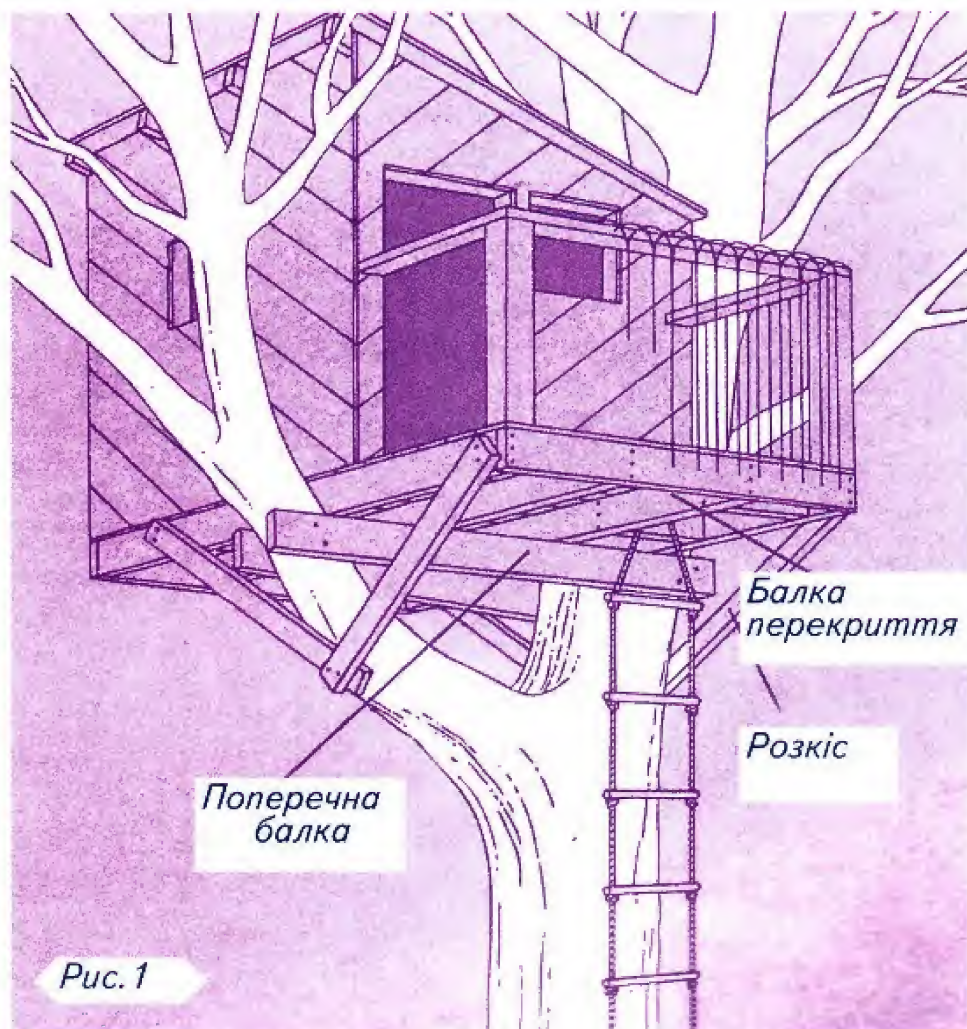
1. Хол зі сходами — 14.
2. Вітальня — 24.
3. Кухня — 12.
4. Майстерня — 14.
5. Гараж — 18.
6. Спальня — 14.
7. Спальня — 12.

Площа забудови — 100 м².
Загальна площа — 134 м².
Житлова площа — 76 м².

Кандидат архітектури
С.Б.Зиміна

План мансардного поверху

Дітям дуже подобаються будиночки на деревах різних розмірів і форм (рис.1). Платформи споруди можна встановити на горизонтальних поперечних балках, закріпивши їх на міцних деревах з низьким розташуванням гілок. Конструкція будиночка повинна гармонійно вписуватись у форму дерева. Найкращими для цього будуть дерева з трьома основними стовбурами, які розходяться під кутами.

Під час проектування і спорудження будиночків основну увагу слід звернути на їх безпечність. Адже навіть найретельніше продумані споруди можуть зазнати непередбачених навантажень. Основною ж їхньою небезпекою є висота розташування. Будиночок для маленьких дітей не слід піднімати над землею вище за 2,5—3 м. Він повинен залишатися в зоні видимості з основного житлового приміщення. Для будь-якої надземної споруди, відповідно до вимог техніки безпеки, обов'язковим є наявність огороження висотою не менш як 900 мм. До вхідного люка надійно прикріпіть мотузку або мотузкові сходи. Де можливо, набийте на стовбур дерева планки 50х50 мм. Як додатковий захід обережності (для амортизації удару при випадковому падінні) очистіть усю територію навколо споруди від каміння і засипте її шаром піску товщиною 50—75 мм або подрібненою корою дерев.

Закріплюючи каркас платформи на дереві, уважно огляньте всі гілки, куди ви збираєтесь забивати цвяхи, переконайтеся, що дерево не гниле і надалі періодично перевіряйте міцність опор платформи. Під час обрізування гілок обробляйте місця зрізу спеціальною фарбою. Не бійтеся забивати в дерево цвяхи: вони не за-

Будиночки на деревах: для юних любителів пригод

подіюватимуть дереву шкоди, якщо навколо них нанести шар спеціальної фарби.

Будиночок, встановлений на гілках дерева

Платформи для звичайного будиночка, який встановлюють на дереві з міцними стовбурами, що розходяться під кутами, спираються на поперечні балки площею поперечного перерізу 150х50 мм. Останні цвяхами прибивають до гілок і закріплюють розкосами площею поперечного перерізу 100х50 мм, які утворюють додатковий зв'язок між деревом і рамою платформи. Основою для будиночка є настил з дощок площею поперечного перерізу 150х25 мм, закріплених з інтервалами 400 мм між осями балок перекриття площею поперечного перерізу 150х50 мм. Під час спорудження основи одну з крайніх дощок потрібно зняти, щоб за-

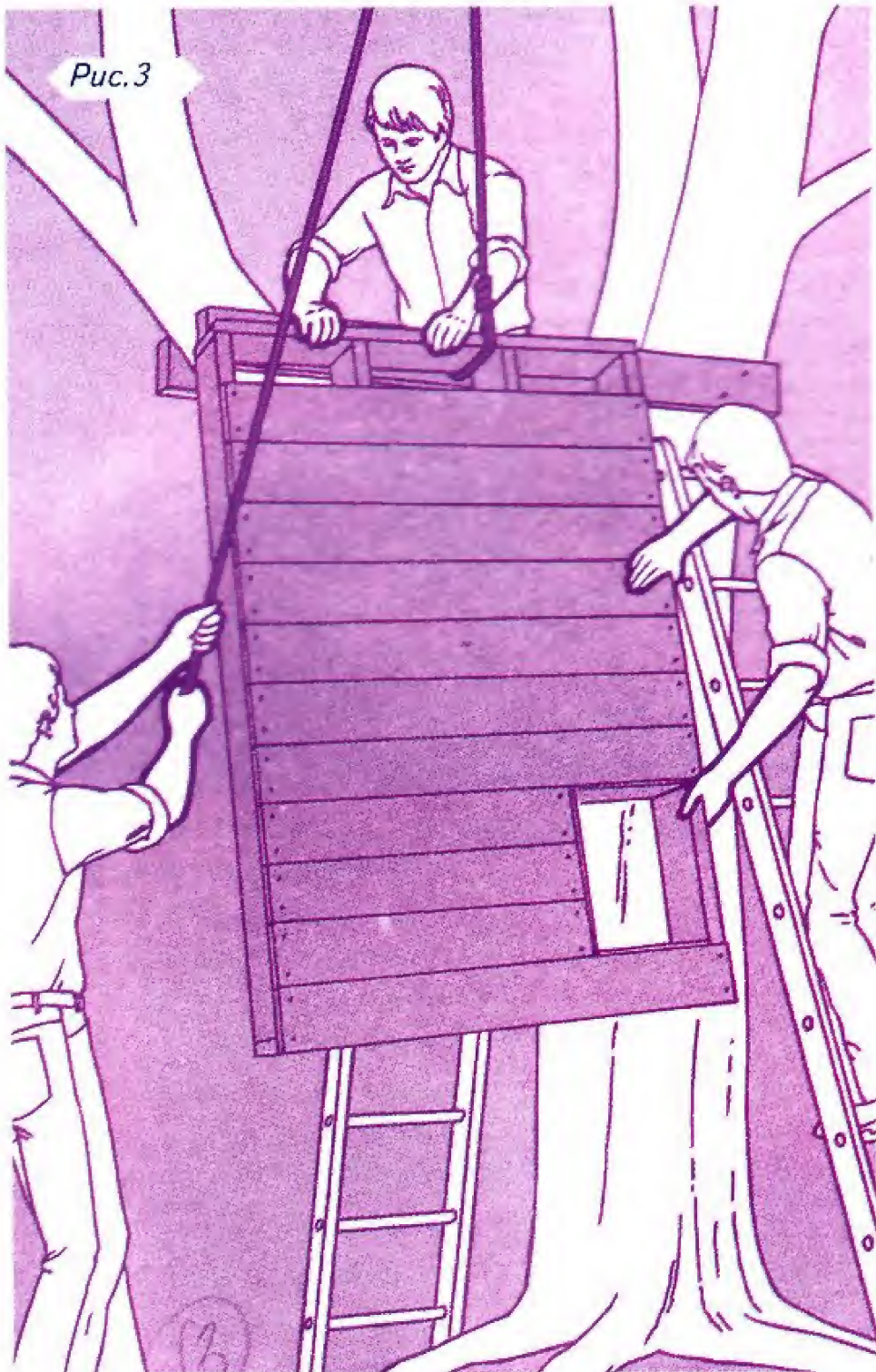

Рис.3

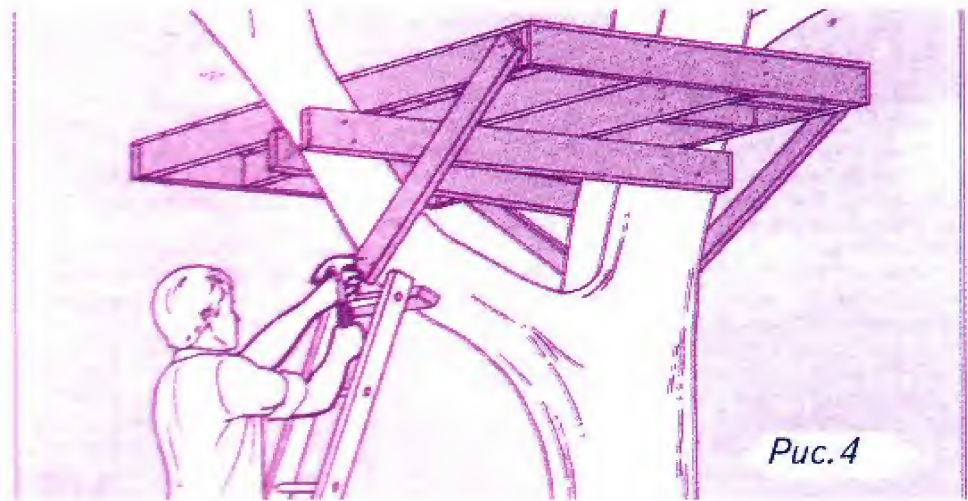

Рис.4

ми і деревом набийте не менш як три діагональні зв'язки площею поперечного перерізу 100х50 мм, кожна з яких встановлюється відносно платформи під кутом 45 градусів. Для забезпечення щільного прилягання розкосів їхні кінці можна підрізати. Можна також прибити до дерева чи платформи брусок для закріплення на ньому кінця розкосу.

Влаштування настилу навколо дерева

Вільно встановлена платформа (рис.5). Навколо дерев з високим розташуванням гілок можна спорудити піднятий над землею настил, що спирається на стовпи площею поперечного перерізу 100х100 мм, встановлені на бетон. Для виготовлення рами платформи закріпіть шурупами (з квадратною головкою) в пазах

Рис.5

безпечити можливість піднімання платформи на дерево. Безпечність споруди підсилюється також встановленням поручнів та огорожі.

Невелика споруда з відкритим дахом обшита фанерою і займає тільки частину настилу. Доступ до вихідного люка, вбудованого в основу платформи, забезпечує драбина.

1. Установлення платформи (рис.2). Виберіть місце встановлення платформи. Разом з помічником прибийте цвяхами до дерева на одній висоті дві—три горизонтальні балки площею поперечного перерізу 150х50 мм. Використовуйте драбину, для забезпечення стійкості якої до дерева прибийте шматочки дощок. Виміряйте простір, який платформа займатиме на балках.

2. Піднімання платформи (рис.3). Через проріз у платформі пропустіть нейлоновий канат і з допомогою блока підніміть платформу до рівня балок. Разом з двома помічниками, що стоять на драбинах, установіть платформу на горизонтальні балки і закріпіть у місці встановлення, забиваючи цвяхи через бічні сторони платформи в горизонтальні балки і через останні в балки перекриття настилу.

3. Зміцнення платформи розкосами (рис.4). Між бічними сторонами платфор-

глибиною 15 мм, зроблених у зовнішніх гранях стовпів, дошки площею поперечного перерізу 150х50 мм. Цвяхами або гаками між протилежними боками рами закріпіть балки перекриття площею поперечного перерізу 150х50 мм. Прибийте цвяхами обв'язку (раму) прорізів під стовбур дерева і під вхідний люк. Шурупами з квадратною головкою закріпіть розкоси між стовпами і рамою. Залишаючи отвір під стовбур дерева, набийте на балки перекриття дошки настилу площею поперечного перерізу 150х25 мм. З бруса 100х50 мм виготовте поручень і закрийте простір між ним і настилом дерев'яною або металевою огорожею.

Зручний будинок для невеликої сім'ї

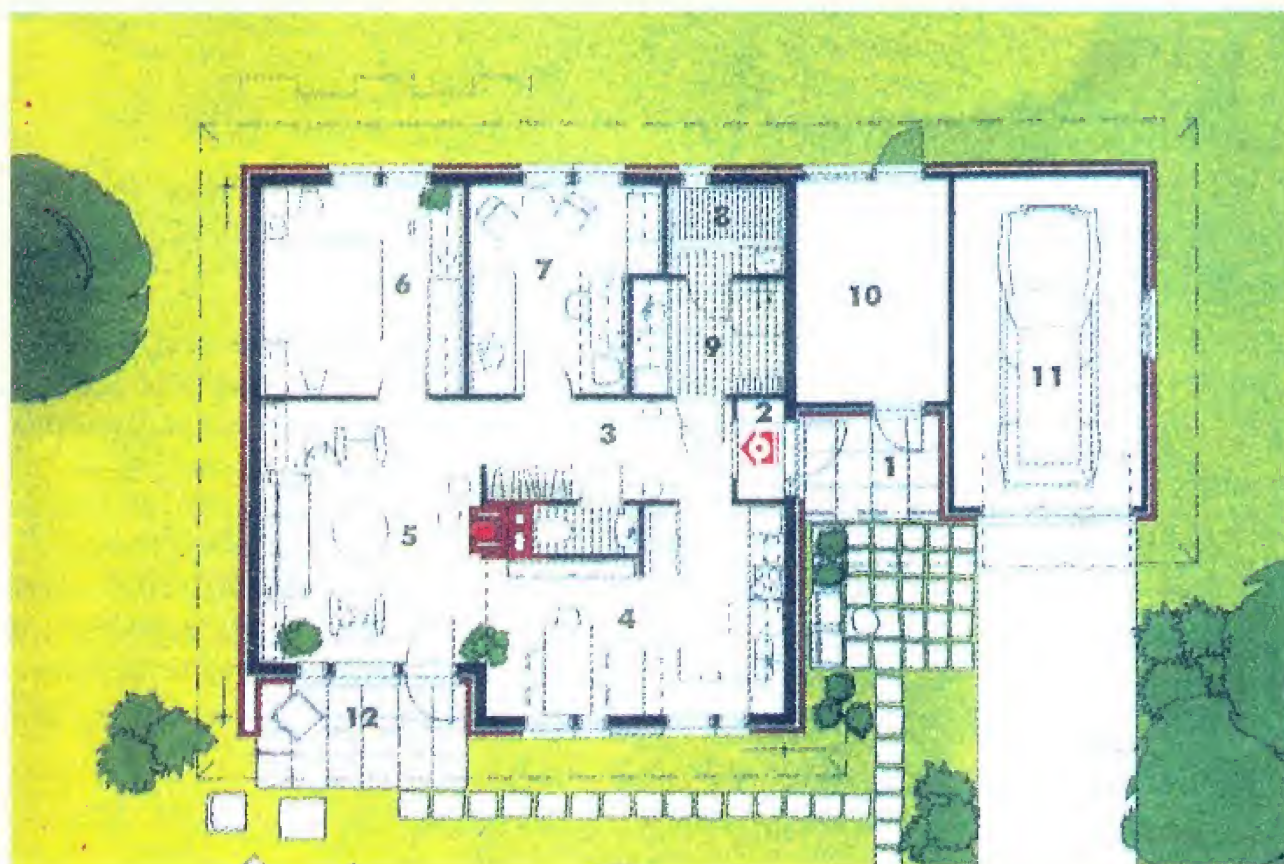
Будинок комфортельний і привабливий за архітектурою. Глухий ганок біля входу знаходиться під дахом будинку. Між ним і внутрішніми приміщеннями влаштований тамбур. Це дуже вдале рішення, оскільки тепло зберігається краще, ніж тоді, коли вхід роблять через засклену веранду. З тамбура можна потрапити в хол з гардеробом. Праворуч входу розміщені сауна і пральня-душова, далі — дитяча кімната (10,5 м²) і спальня батьків (12,4 м²). Вітальня (17 м²), кухня-їдаль-

ня (15,6 м²) розміщені навколо туалетної кімнати, яка прилягає до затилю каміна. Завдяки такому нестандартному планувальному рішенню, будинок зсередини видається більшим, ніж зовні.

Фасади будинку

Загальна площа будинку — 81 м², у тому числі жила — 55,5 м²
Площа технічного приміщення і гаража — 28 м².

Гараж з в'їздом з вулиці та технічне приміщення з входом з вулиці та двору виконані у вигляді прибудови під спільним вальмовим дахом.

План будинку:

1 — критий ганок; 2 — вхідний тамбур; 3 — хол; 4 — кухня-їдальня; 5 — вітальня з каміном; 6 — спальня батьків; 7 — дитяча; 8 — сауна; 9 — пральня-душова; 10 — технічне приміщення; 11 — гараж; 12 — тераса

Збудуємо оселю разом!

Кожний окремий проєкт вимагає індивідуального підходу і великих зусиль архітектора-проектувальника. Наприклад, трапляються випадки, коли замовник просить той чи інший готовий проєкт уподобаного ним варіанта вирішення фасаду або плану. Але з мого досвіду проєктування малоповерхових приватних жилих будинків ще не було жодного випадку, щоб готовий проєкт повністю влаштовував замовника. Особливі умови генерального плану зумовлюють конфігурацію плану будинку, що, можливо, змусить "дзеркально перевернути план" (архітектурний термін), а це, зрозуміло, вимагає обов'язкової переробки всього проєкту (щодо складу приміщень, орієнтації тощо). Це відбувається тому, що в реальному житті не може бути двох однакових, як близнюки, кінцевих архітектурних вирішень; як не може бути і двох однакових замовників з однаковими фінансовими можливостями, смаками, вподобаннями, складом сім'ї тощо. Але головною вихідною одиницею, яка зумовлює подальші розробки, є генеральний план майбутньої забудови зі своєю конфігурацією ділянки, перепадом рельєфу, орієнтацією відносно сторін світу, вимогами до інсоляції.

Усе це пояснюється тим, що протягом тисячолітньої практики проєктування і будівництва архітекторами відпрацьована чітка схема послідовності вико-

Рис.1. Головний фасад

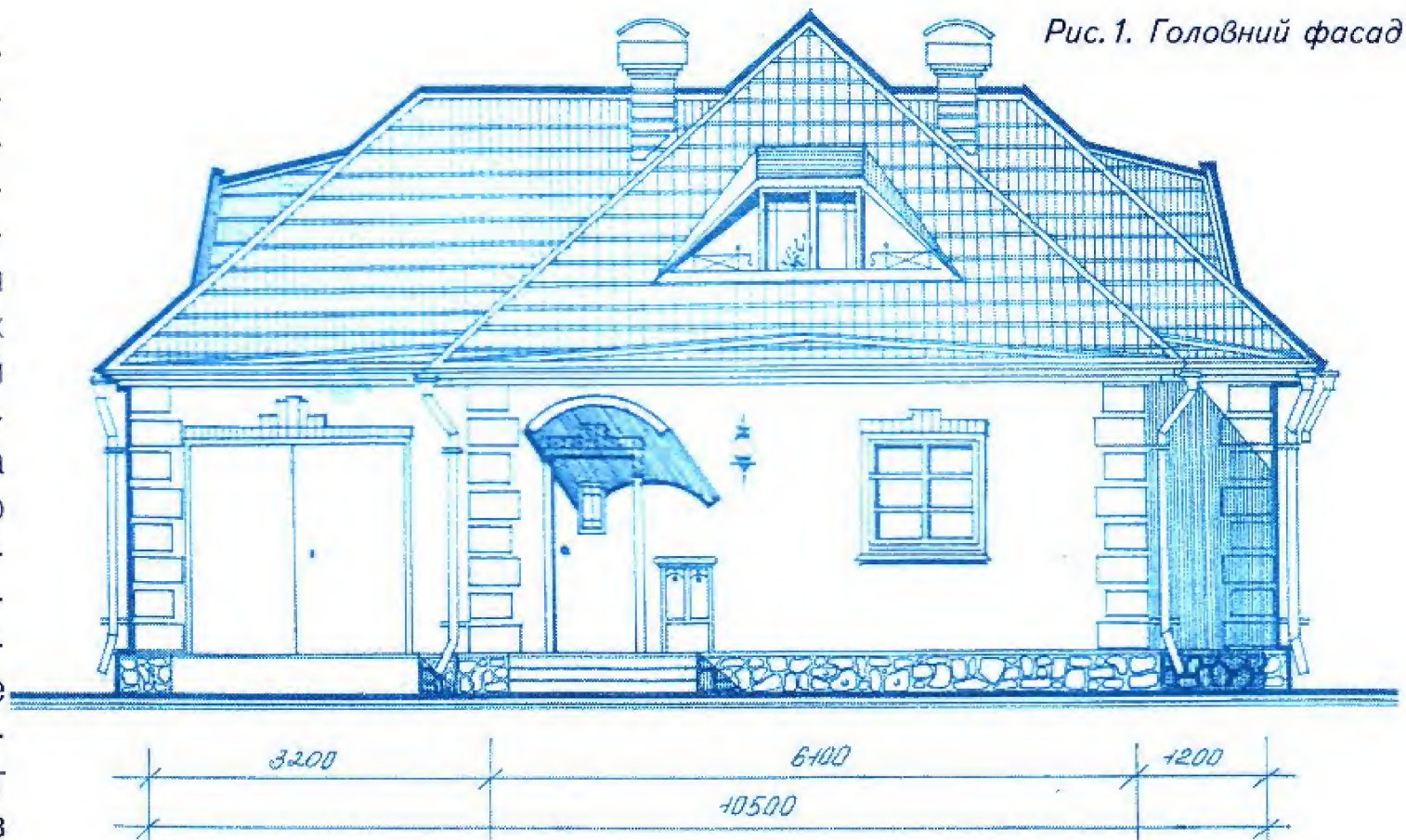

Рис.2. Боковий фасад

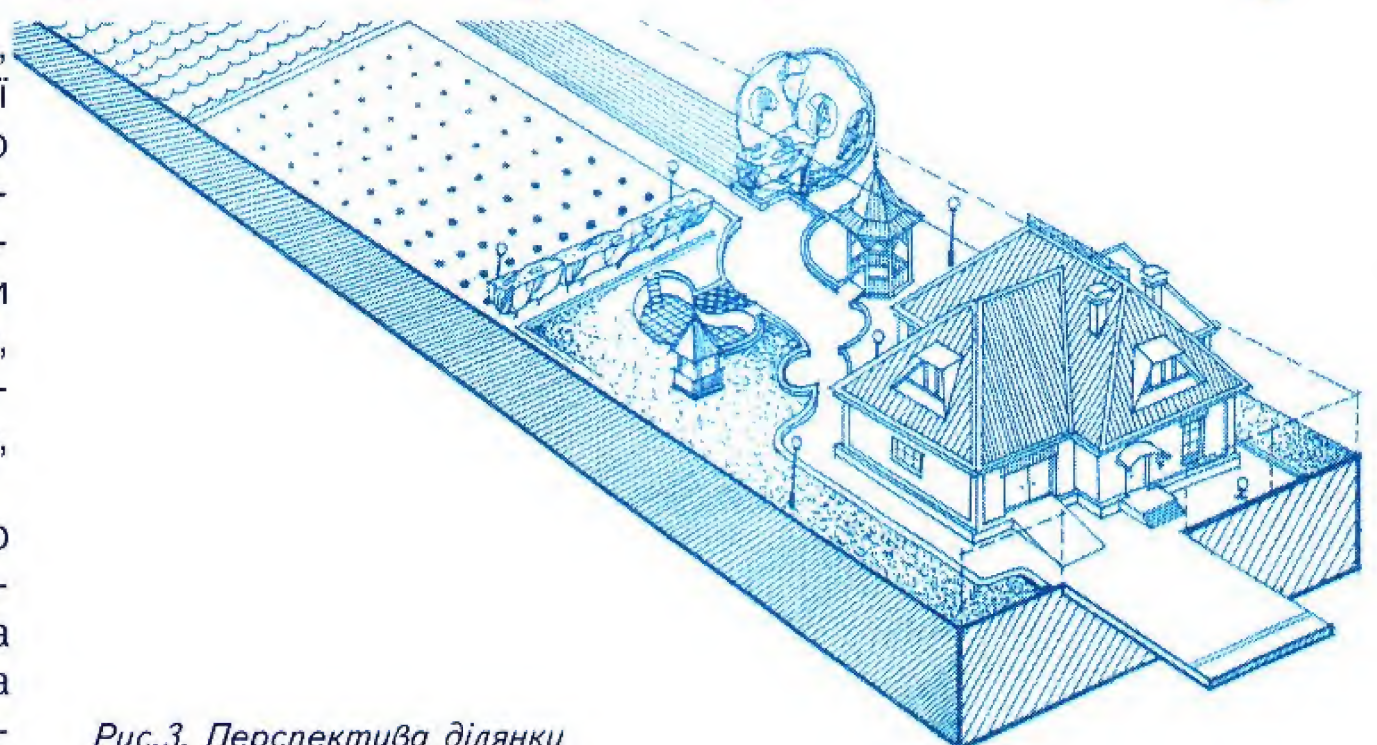
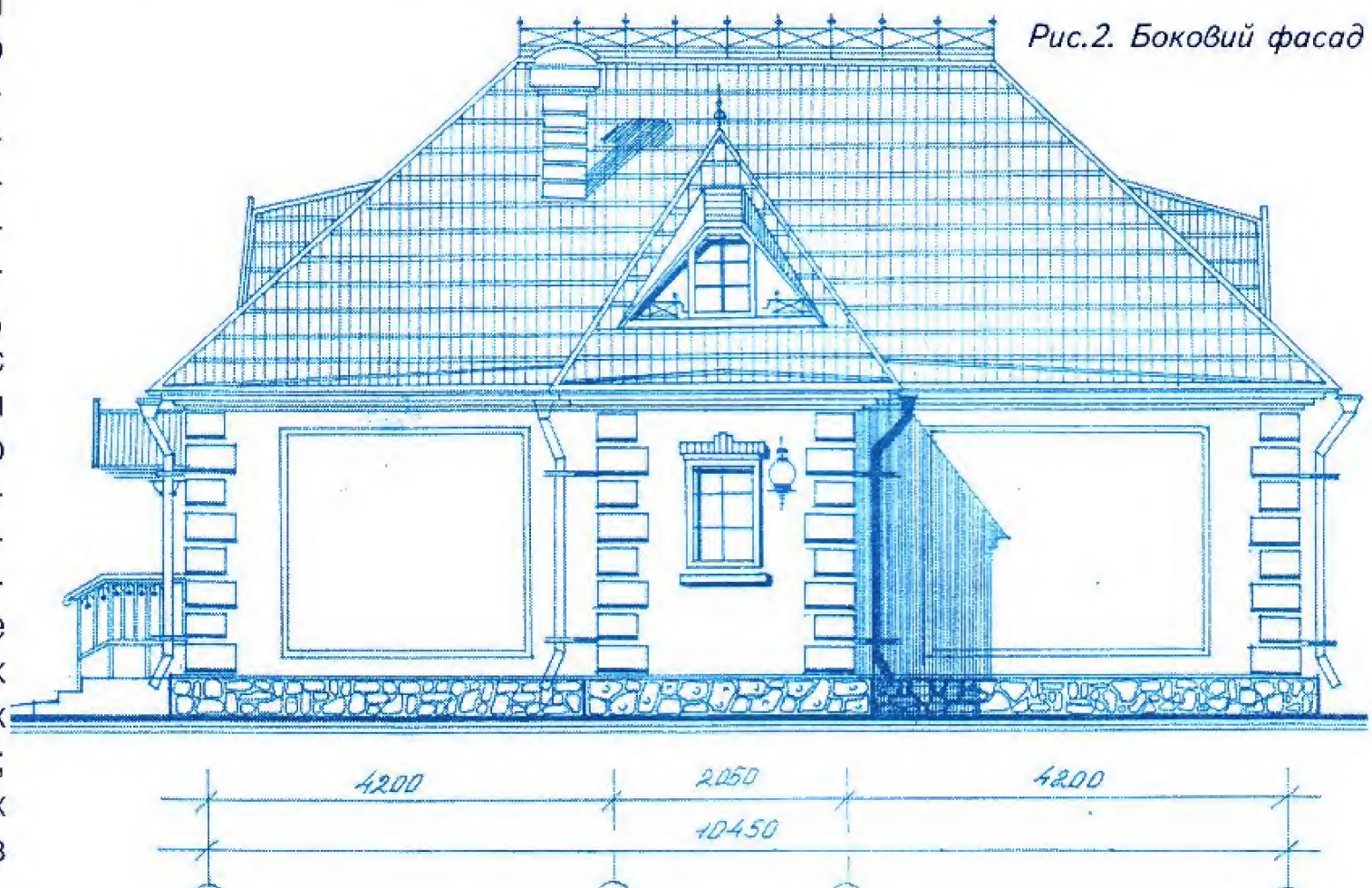

Рис.3. Перспектива ділянки

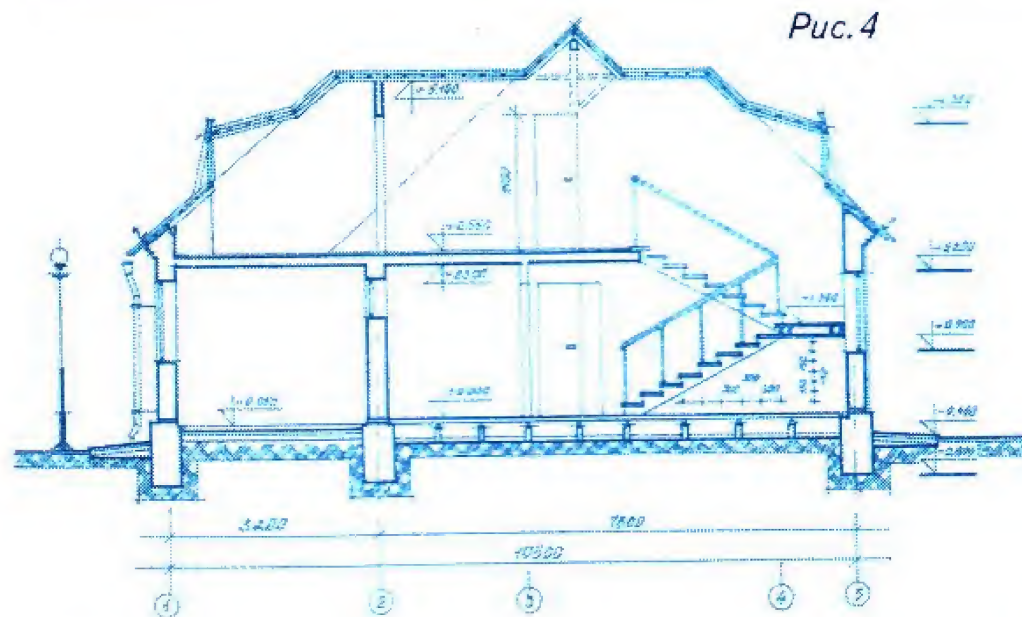

Рис. 5

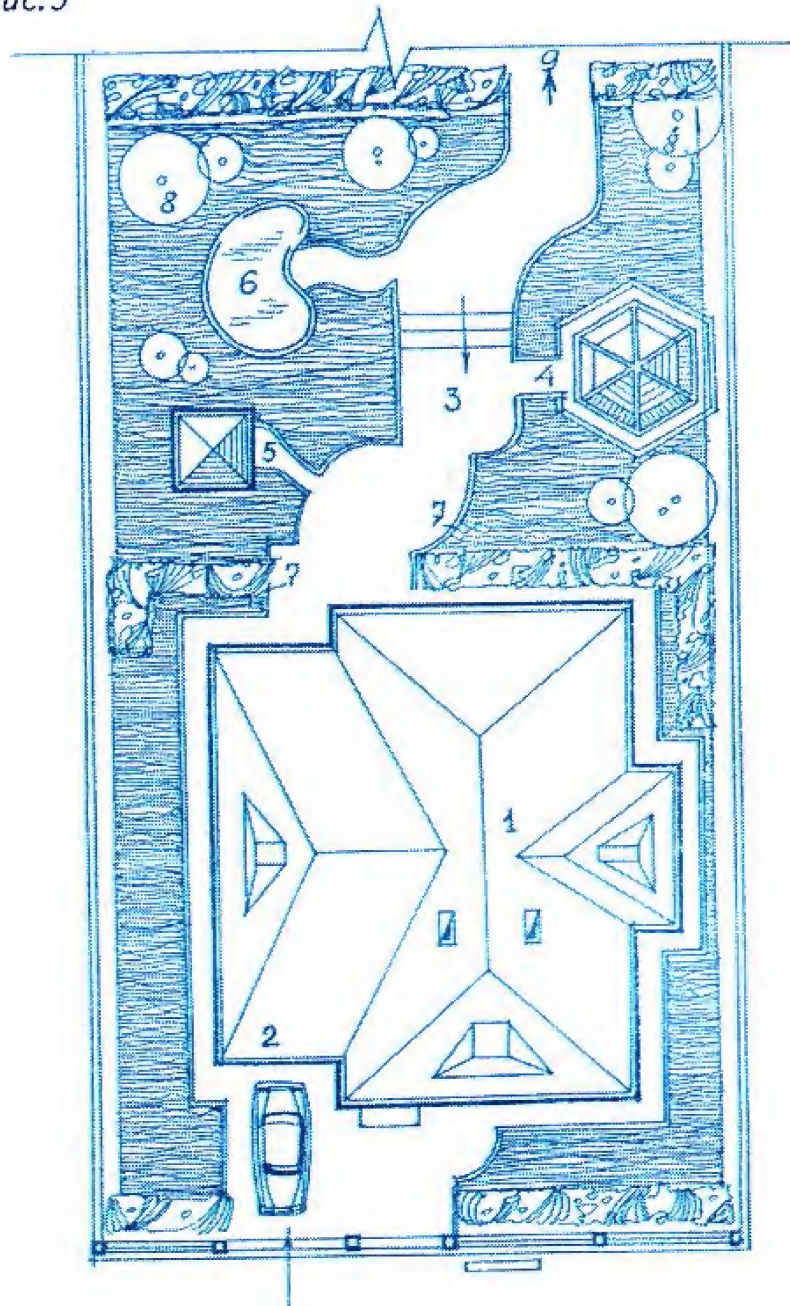
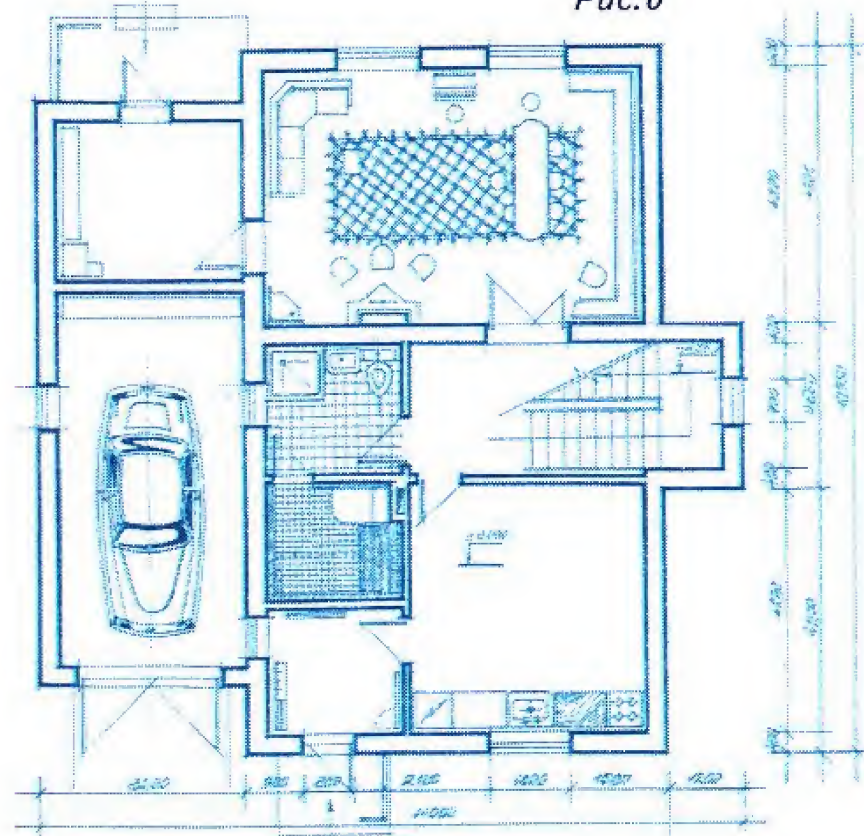

Рис. 6

нання проектувальних робіт: "генеральний план" — "плани будинку" — "фасади". Цей підхід покладено в основу функціонального методу проектування. І дійсно, нелогічно було б спочатку розробляти фасади, а потім братися за конфігурацію планів.

Розробка проекту розпочинається "від землі" — з планування ділянки (генерального плану) і з розміщення на ній "плями" будинку. Далі розробляються самі плани й лише потім

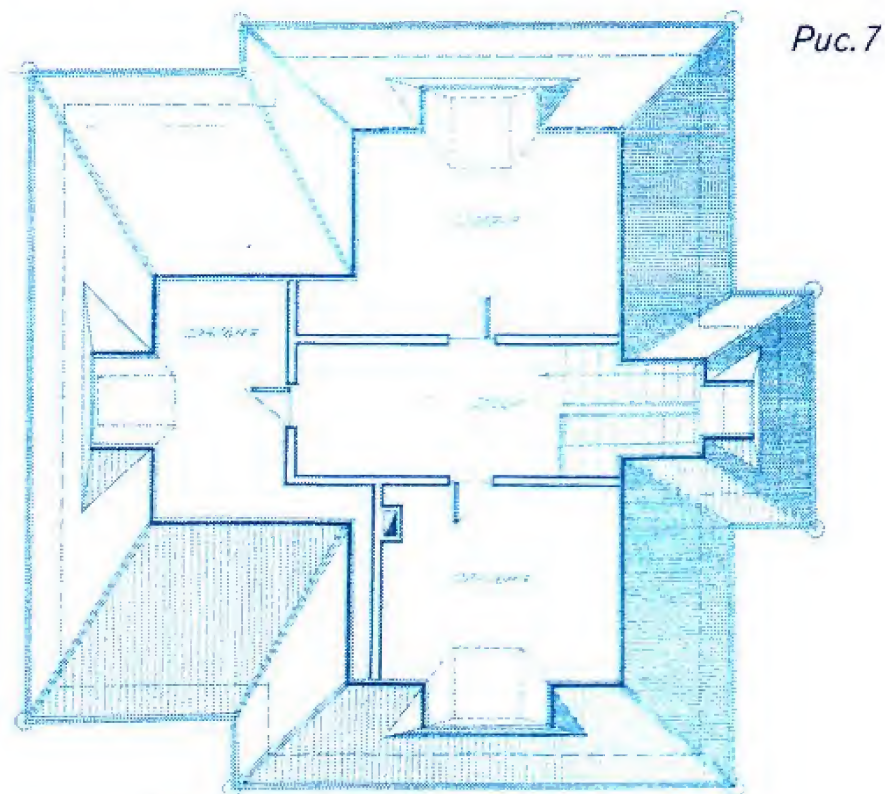
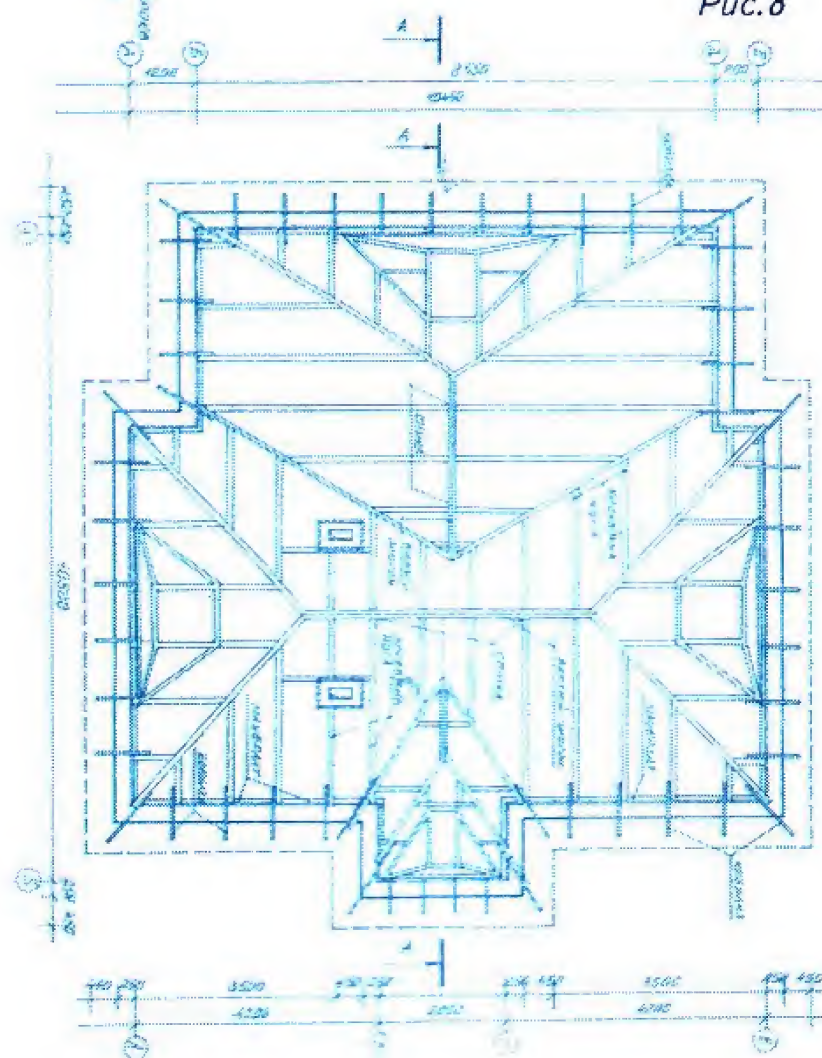

Рис. 8

"піднімаються" стіни, які разом з покрівлею і утворюють основу об'ємно-просторового вирішення архітектурного об'єкта.

Саме такий порядок передуює створенню будь-якого проекту. Один з прикладів невеличкого малоповерхового будинку, який мав успіх серед замовників — це проект, опублікований у

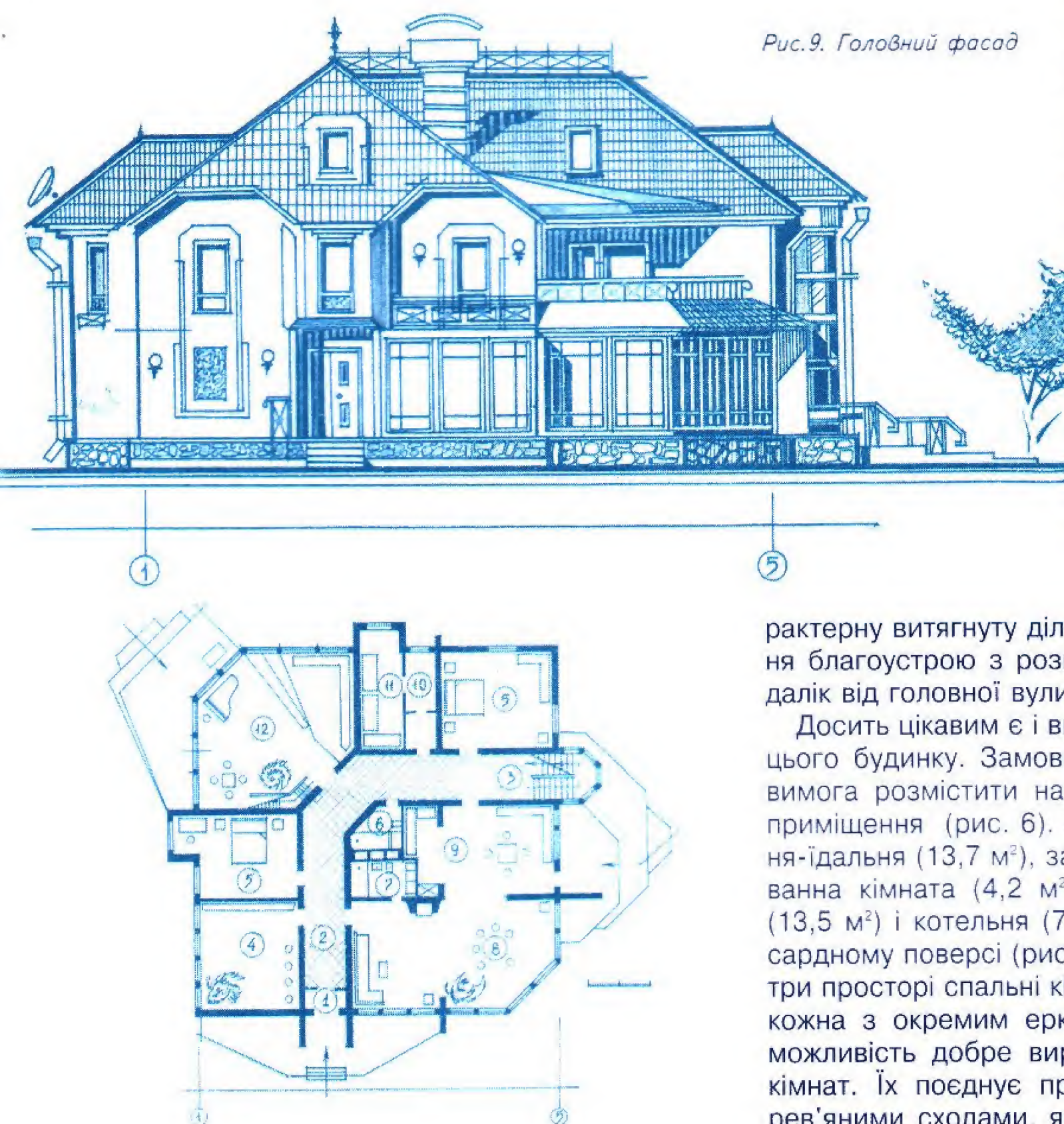

Рис.9. Головний фасад

Рис.10. План 1-го поверху (м²):

1 — тамбур (2); 2 — розподільчий хол (25); 3 — сходи (5); 4 — гостьова кімната (21); 5 — спальня (18); 6 — ванна кімната (6); 7 — гостьовий санвузол (7); 8 — загальна кімната (36); 9 — кухня-їдальня (22); 10 — роздягальня (6); 11 — сауна (12); 12 — зимовий сад (36)

другому номері журналу "Наш дім" за 2004 рік. Він є яскравим прикладом усього сказаного (рис. 1).

Проект, який ми сьогодні розглянемо, отримав своє продовження, оскільки замовникам сподобались його фасади, але й вони, і плани були виконані індивідуально, згідно з вимогами і вподобаннями інших господарів. Багато молодих сімей після весілля мріють жити окремо, у своїй оселі. Таке бажання виправдане, оскільки сприяє міцності сім'ї. Проект порівняно недорогої оселі, що пропонується, призначений для молодих людей, які ще не укріпили матеріальні позиції, але все ж планують жити окремо.

Головний і бічний фасади (рис. 1, 2) дають змогу розмістити будинок як на ділянці прямо-

кутної форми, так і на досить видовженій ділянці (рис. 3), оскільки відпрацьовані всі чотири фасади і будинок читається цілісно по ходу огляду його з усіх боків — і з вулиці, і з двору.

Характеристику внутрішніх просторів дає і поперечний розріз (рис. 4), завдяки якому ми можемо уявити характер конструктивного вирішення даного будинку.

На генеральному плані добре видно характерну витягнуту ділянку і показано вирішення благоустрою з розміщенням будинку неподалік від головної вулиці (рис. 5).

Досить цікавим є і вирішення планів поверхів цього будинку. Замовниками була поставлена вимога розмістити на першому поверсі певні приміщення (рис. 6). Це вітальня (3,8 м²), кухня-їдальня (13,7 м²), загальна кімната (22,5 м²), ванна кімната (4,2 м²), сауна (3,8 м²), гараж (13,5 м²) і котельня (7,1 м²). На другому, мансардному поверсі (рис. 7) вирішено розмістити три просторі спальні кімнати від 16 м² до 21 м², кожна з окремим еркером-балконом. Це дає можливість добре вирішити питання інсоляції кімнат. Їх поєднує просторий коридор з дерев'яними сходами, які виходять на схід і теж досить зручно освітлені згори вікном у мансарді. Перекриття є тільки між першим і другим поверхами. Покриття — утеплене, підшите вагонкою зсередини і виконане з металочерепиці зовні.

Цікавий і план крокв, який є конструктивним каркасом майбутньої покрівлі (рис.8). Його симетрична схема дає змогу вдало розмістити на другому, мансардному поверсі еркери з вікнами, які вирішують питання інсоляції жилих приміщень у всіх напрямках світу.

Технічні показники будинку: площа забудови — 104,44 м², загальна площа першого поверху — 78,2 м², загальна площа другого поверху — 54 м², загальна площа будинку — 132,2 м². Жила площа — 112 м², гараж — 13,5 м², котельня — 7,1 м².

Другий будинок, про який ми сьогодні поговоримо, відрізняється від попереднього планувальною структурою і своїм об'ємно-просторовим вирішенням.

Існує багато умов, які обов'язково впливають на формування планувальної та об'ємно-про-

сторової структури будинку, що проектується. Для реалізації внутрішніх функціональних процесів у будинку необхідно розділити його простір на відповідні функціональні зони і приміщення певних розмірів, візуально зв'язаних між собою. Основними показниками, що визначають якість вирішення всього будинку, є: зручність експлуатації, міцність, привабливість і оригінальність вирішення інтер'єру та екстер'єру, забезпечення необхідного складу приміщень, їхніх розмірів і конфігурації, освітлення та орієнтації, вигідний взаємозв'язок і взаєморозміщення функціональних зон на генеральному плані.

Перерахованим вимогам якнайкраще відповідає пропонований читачеві другий проєкт, розроблений автором статті (рис. 9). В основу композиційного рішення плану і фасадів покладено принцип асиметрії. План складається з чотирьох різновеликих сегментів, на основі яких можна закомпонувати будь-яку цікаву планувальну схему. За даної схеми план має прямокутну ("витягнуту") форму. На першому поверсі (рис. 10) передбачається вирішення вхідної групи, гостьової зони, кухні, санвузлів і просторої ванної кімнати. Другий поверх будинку повністю відведено під зону відпочинку господарів: дві спальні для батьків і дві дитячі спальні кімнати. При потребі господарями будинку одна з дитячих кімнат може бути замінена на індивідуальну гостьову кімнату (кімнату гувернантки). Загальна схема плану є досить компактною, а будинок недорогий і зручний в користуванні. Функціональні чарунки рівновіддалені від розподільчого центру будинку. На першому поверсі запропоновано лоджії, через які влітку можна потрапити до садочка, до альтанки, на город. Передбачено також літній вихід з кухні-їдальні через простору терасу, який забезпечує другий функціональний зв'язок із зовнішнім середовищем, з городом, із садочком і другорядними спорудами на ділянці (альтанкою, лазнею, тенісним кортом, басейном тощо).

У будинку втілені основні положення, що задовольняють сучасні вимоги до житла:

- вдосконалення всіх складових будинку й розвиток складу приміщень;
- формування і розвиток єдиного простору помешкання, його загальної зони;
- підвищення ролі функціональної організації планів.

Цей проєкт повністю задовольняє вимоги за-

мовника і має досить просте функціонально-планувальне та архітектурно-художнє рішення з досить виразним акцентуванням головного фасаду (див. рис. 9). Його об'ємно-планувальне рішення можливе завдяки раціональній конструктивній і планувальній схемі. Цей будинок двоповерховий зі зручним і просторим підвалом, в якому можна розмістити автономну котельну, пральню, електрощитову тощо. З підвалу на перший поверх ведуть двомаршеві сходи. Сходи між поверхами виготовлені з деревини хвойних порід за оригінальним проєктом і створюють особливий затишок в будинку. Взагалі використання дерева в оздобленні інтер'єрів і фасадів житла поряд із сучасними будівельними матеріалами завжди дуже популярне в європейській архітектурній практиці, у тому числі і в малоповерховому житловому будівництві. При відповідній особливій обробці сучасними оздоблювально-захисними розчинами її естетичні й художні якості покращуються, а довговічність експлуатації збільшується в 5—6 разів.

Техніко-економічні показники:

будівельний об'єм — 1960 м³, площа забудови — 196,1 м², загальна корисна площа — 367,6 м², площа підвалу — 163 м².

Найбільш цікавим у вирішенні плану є чіткий функціональний взаємозв'язок: кухня — загальна кімната. Їдальня і загальна кімната об'єднані в єдиний простір, що умовно трансформується. В їдальні і загальній кімнаті розміщено великий камін, який створює неповторний затишок і його добре видно з будь-якої точки загальної кімнати. Таке умовне зонування надає можливість поліфункціонального використання цього блоку приміщень. Дійсно, за вподобанням господарів, їдальню і загальну кімнату можна обладнати як для тихого сімейного дозвілля, так і для активного відпочинку (більярдна, домашній кінотеатр тощо).

Окремо кілька слів хочеться сказати про архітектуру цього будинку. Його фасади та інтер'єри є цікавою ідеєю у пошуку художнього образу сучасного європейського житла. Гарненькі білі стіни фасадів гармонійно оздоблені незначними деталями. Композиційні прийоми характерні для сучасного стилю малоповерхового помешкання. Органічно виглядає і похила покрівля з сучасної металочерепиці, що вінчає архітектурне рішення. Така архітектура може прикрасити ділянку з будь-яким ландшафтом.

С.В.Сьомка, канд. архітектури

Акція!

Журнал "Наш дім" продовжить друкувати оголошення читачів про купівлю-продаж будинків, земельних ділянок, будматеріалів тощо... БЕЗКОШТОВНО (для його передплатників).

З текстом об'яви необхідно переслати копію передплатної квитанції.

Оцінка якості вирівнювання стін (стелі)

У попередньому номері журналу ми розглянули питання оцінки якості штукатурки. Зазвичай, за недавніх часів після виконання штукатурних робіт наклеювали шпалери, білили стелі й фарбували деревину (підлоги, двері, вікна тощо).

Кожна епоха породжує свою естетику. Наш час, завдяки бурхливому розвитку технологій і появі нових будівельних матеріалів, дає змогу значно поліпшити якість оздоблення житла. У сучасному будівництві з'явився новий термін — "євроремонт", який включає вирівнювання стін, стелі тощо після завершення штукатурних робіт з подальшим їх фарбуванням. Сучасні будівельні технології дозволяють виконувати всі роботи з точністю до 0,1—0,15 мм. Як вирівнюючі матеріали використовують сатенгіпс, полірем, гіпс тощо.

Нерідко трапляється, що через деякий час після виконання робіт сучасне сатенгіпсове чи поліремове покриття розтріскується і осипається. Як правило, — це наслідок порушення технології обробки. Щоб уникнути подібних явищ, потрібно прискіпливіше і вимогливіше ставитися до підрядчиків.

По ходу виконання робіт, пов'язаних з "євроремонт", слід контролювати всі без виключення його етапи.

При підготовці стін, стелі до вирівнювання пластичними матеріалами необхідно після зняття з них пилу нанести шар скріплюючого ґрунту.

Сатенгіпс чи рівноцінний йому полірем наносять шарами товщиною не більш як 1 мм.

Якщо є западини товщиною більш як 1 мм, то спочатку їх вирівнюють з допомогою гіпсу, а потім — сатенгіпсом або поліремом.

З гіпсом працювати важко і тому підрядчики дуже часто замість гіпсу використовують сатенгіпс, що недопустимо. При встановленні таких фактів договір можна розірвати без оплати за виконану роботу.

Остаточне вирівнювання стін і стелі здійснюється з допомогою електричного або механічного шліфувального верстата.

Якість виконаної роботи можна перевірити з допомогою правила або візуально з допомогою трьох налагоджених ліхтарів, закріплених на рейці довжиною 2 м (рис. 1). Промені світла від ламп спрямовують уздовж стіни чи стелі. Тіні на стінах (стелі) вкажуть на наявність дефектів.

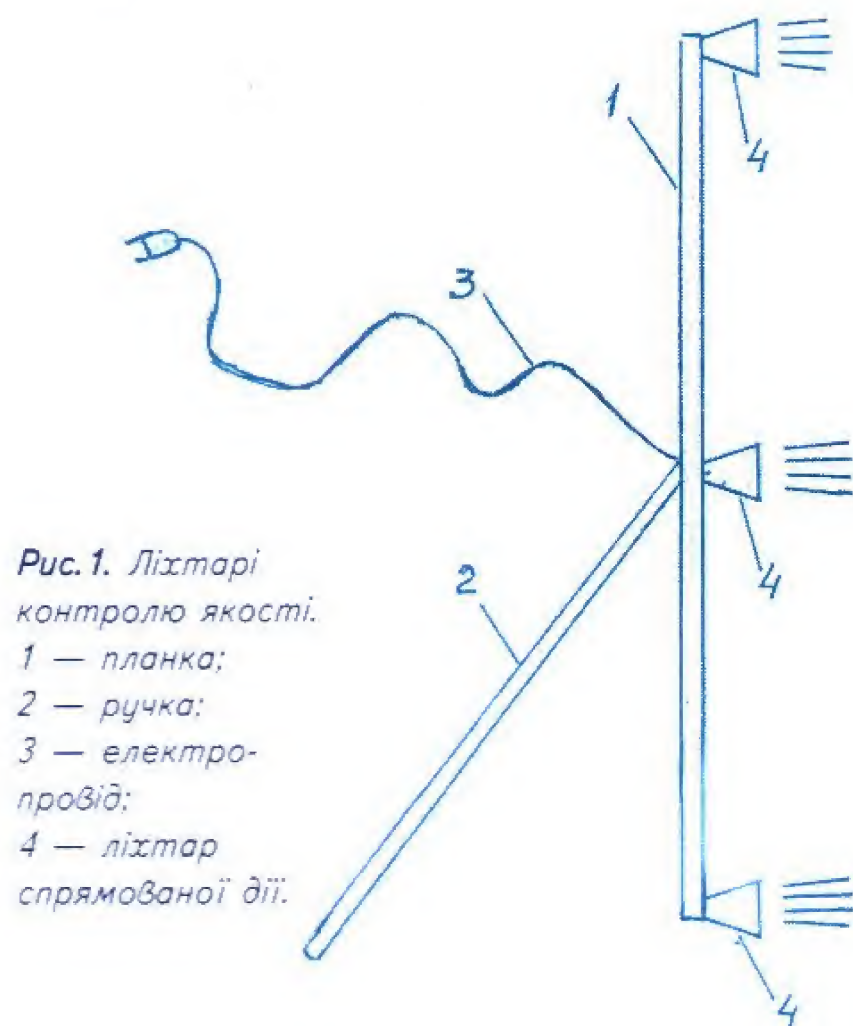

Рис. 1. Ліхтарі контролю якості.
1 — планка;
2 — ручка;
3 — електро-
провід;
4 — ліхтар
спрямованої дії.

У разі відсутності у підрядчика контрольних ліхтарів можна скористатися двома звичайними настольними лампами, спрямувавши їхнє світло вздовж стіни чи стелі. Тут вам знадобляться два помічники, які триматимуть лампи.

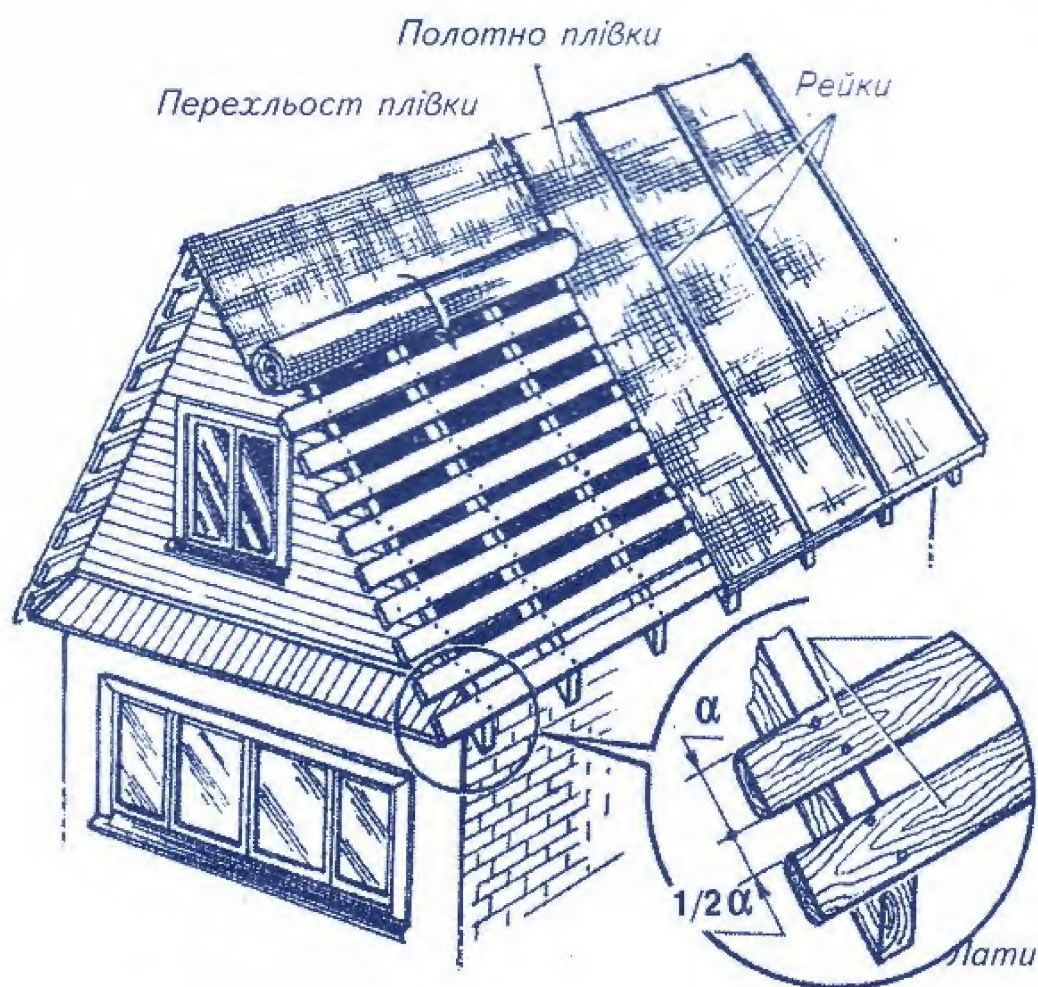
Кожна стіна (стеля) оцінюється і оплачується окремо. Западини та опуклості, які помітні візуально при світлі контрольних ліхтарів, — недопустимі. Допускаються непримітні для ока западини (опуклості) у кількості не більше однієї на 1 м висоти (довжини) і товщиною не більш як 0,15 мм.

Підрядчик може поліпшити оцінку якості, якщо усуне недоліки, використавши для цього незаплановані будівельні матеріали за свій рахунок. Недоліки повинні бути усунуті в термін, відведений договором на виконання робіт. У разі порушення зумовлених угодою термінів, а також у разі спричинених через це незручностей замовник вправі знизити загальний розрахунок (на 1—2% за кожний прострочений день) або розірвати договір, сплативши підряднику тільки за прийняті роботи.

Бажано, щоб термін виконання робіт і можливі наслідки їх порушення були зумовлені письмовою угодою. Відсутність такої угоди значно ускладнює юридичне вирішення цього питання.

В. Тарасюк

Тонкощі на даху

Багато авторів книг з будівництва, описуючи спорудження даху з найбільш поширеного матеріалу — хвилястих азбестоцементних листів (шиферу), пропонують виконувати латкування брусками, а листи встановлювати безпосередньо на них. Але якби ми не уклали шифер (із зсувом на одну хвилю чи зрізом прилеглих кутів), уникнути щілин між листами дуже важко. Узимку сніг потрапляє на горище з усіма негативними наслідками для будинку та його мешканців. Ось чому багато забудовників використовують суцільне латкування, на яке настиляють спочатку руберойд, а потім — шифер.

Оскільки будівництво — процес довготривалий, то зручно, наприклад, сховавшись від непогоди, споруджувати піч у будинку, а потім виводити трубу через готовий дах. У цьому разі можна до мінімуму зменшити щілини між трубою і дахом.

Часто використовують не суцільне латкування, а розріджене, причому для цього застосовують необрізну дошку, що на-

будівництва можна використовувати досить міцну армовану поліетиленову плівку. Ширина її сягає 3 м, завдяки чому втричі зменшується кількість стиків, а отже, витрати матеріалу. Крім того, визначивши необхідну кількість матеріалу, безпосередньо у крамниці можна нарізати листи необхідної довжини і мінімізувати відходи.

Плівку настиляють через гребінь вздовж схилу даху. Перекриття листів — 15—20 см без підклеювання. Кріпити плівку краще вертикальними планками шириною 15—20 мм, товщиною 4—6 мм у місцях стиків і через кожен метр по ширині. Таке кріплення плівки не заважатиме укладанню шиферу.

Але і плівка має недоліки. Це досить слизький матеріал, тому при її настиланні потрібно застосовувати монтажний трап. Старіння плівки і пов'язані з цим зміни її механічних властивостей визначаються тривалістю сонячного опромінення, тому, настеливши плівку, необхідно якнайшвидше укласти шифер

багато швидше і дешевше. Слід зазначити, що при використанні широких дощок і закріпленні їх двома цвяхами на кожній крокві конструкція даху набуде міцності і потреба в підкосах, металевих стяжках та інших елементах відпаде. Найкраще, щоб проміжок між дошками не перевищував половини їхньої ширини.

До тонкощів на даху належить ще добір рулонного матеріалу. Для здешевлення

Тип даху зумовлюється його геометричною формою і матеріалом покриття.

За формою дах буває односхилий, двосхилий, ламаний (мансардний), чотирисхилий (вальмовий), наметний і багатосхилий.

Односхилий дах вважається найекономічнішим і найпростішим за спорудженням, але він має не дуже гарний вигляд і тому зустрічається рідко. Його споруджують тільки при зведенні невеличких вузьких будівель і господарчих споруд, гаражів, літніх кухонь і альтанок.

Найбільш поширений двосхилий дах. Він має гарний зовнішній вигляд, простий у спорудженні і надійний в експлуатації. Конструкція двосхилого даху дозволяє використовувати будь-які матеріали для покрівлі. Крім того, такий дах має велику площу горища, яку використовують під додаткове жиле приміщення (в цьому разі дах називають мансардним).

При облаштуванні мансарди на горищі двосхилий дах споруджують високим, що надає будинку соліднішого вигляду. Крім того, на крутих схилах покрівлі не затримується сніг і дощова вода. Разом з тим слід враховувати, що в районах із сильними вітрами несущі конструкції високих дахів потребують підсилення.

Ламаний двосхилий дах дає змогу збільшити жилу площу мансарди, не збільшуючи висоту даху. За такої конфігурації даху збільшується не тільки площа, а й об'єм горища. Проте ламаний профіль даху складний у виготовленні, архаїчний за формою, має непрохідне горище з боків і над мансардними приміщеннями. Незважаючи на ці недоліки, довгий час таким конструкціям будівель відда-

Покрівлі осель

вали перевагу. Більшість дачних забудов кінця XX століття мають ламаний двосхилий дах.

Вальмовий (чотирисхилий) дах не має фронтонів і завдяки цьому економічніший за двосхилий по витратах стінових матеріалів. Разом з тим такий дах потребує складних кроків і додаткових затрат праці на припасовування та обрізування матеріалів покриття.

Якщо будівля має форму квадрата, то чотирисхилий дах має конструкцію намета. Монтаж несучих конструкцій такого даху значно простіший, ніж чотирисхилого і за складністю робіт з покриттям анітрохи не поступається йому.

Багатосхилий дах застосовують для будівель, що мають Г-, Т- або П-подібний архітектурний план, при покритті прибудов, у разі вертикального бокового освітлення мансард тощо. При облаштуванні таких дахів неможливо уникнути розжолобків, які значно ускладнюють конструкцію даху. Спорудження покрівель на багатосхилому даху потребує високої точності виконуваних робіт. Навіть незначні погрішності можуть призвести до підтікань покрівлі та появи плісені, грибків і гнилі на деревині конструкцій даху. Разом з тим, своєрідна естетика будинку з багатосхилим дахом, що базується на синтезі архітектурних і дизайнерських прийомів, робить його дуже сучасним і зручним. З'являється можливість розташувати на другому мансардному поверсі не дві кімнати, а значно більше: і кабінет, і спальню, і дитячі кімнати, ванну, санвузол, великий хол тощо.

Покриття даху

Велике значення при облаштуванні даху має правильний вибір матеріалу покрівлі. Від цього значною мірою залежить не тільки зовнішній вигляд, а й надійність і довговічність даху.

Довгий час при покритті даху віддавали перевагу азбестоцементному шиферу. Практично в усіх цивілізованих країнах світу цей тип покриття заборонено законом. На жаль, в Україні та інших держа-

вах СНД промисловий випуск азбестоцементного шиферу, як і інших будівельних матеріалів, в яких присутній азбест, триває і понині. З азбестоцементних щитів будують огорожі навколо дач і присадибних ділянок, азбестоцементні труби використовують для артизанських колодязів тощо.

Використовувати азбестоцементні матеріали небажано, оскільки вони можуть забруднювати повітря і воду шкідливими азбестовими волокнами, які нерідко спричиняють багато захворювань. Азбест являє собою мінерал волокнистої будови, який має властивість розщеплюватися на тонкі й гнучкі волокна від мізерних часток міліметра до 40 мм завдовжки.

Забруднення повітря та води при контакті з азбестоцементними матеріалами — вже доведений факт на основі висновків досліджень найвідоміших клінік світу. Запиленість повітря, яке ми вдихаємо, як і забруднення води, залежить від кількості волокон азбесту на одиницю об'єму.

Потрапивши в організм людини, азбестові волокна можуть спричинити хронічні захворювання верхніх дихальних шляхів і злоякісні пухлини.

Безперечно, азбестоцементні листи надійні, довговічні і не потребують особливого обслуговування в процесі експлуатації, але перед тим як їх використовувати для покрівлі свого будинку, задумайтеся над негативними наслідками, які вони можуть спричинити вам, вашій родині та довкіллю.

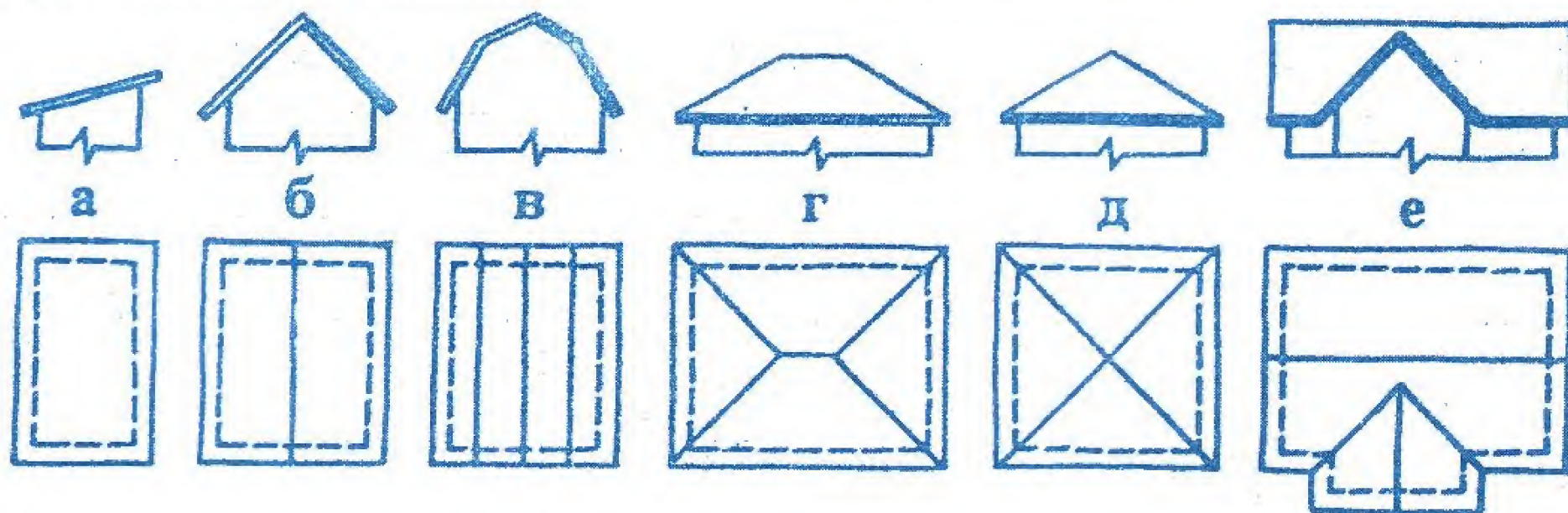
Понад століття найкращим покрівельним матеріалом для малоповерхових будівель вважали черепицю. Вона найбільш довговічна, не потребує обслуговування і має високі декоративні якості. Разом з тим, покриття з черепиці дуже важке і потребує значного підсилення конструкції даху.

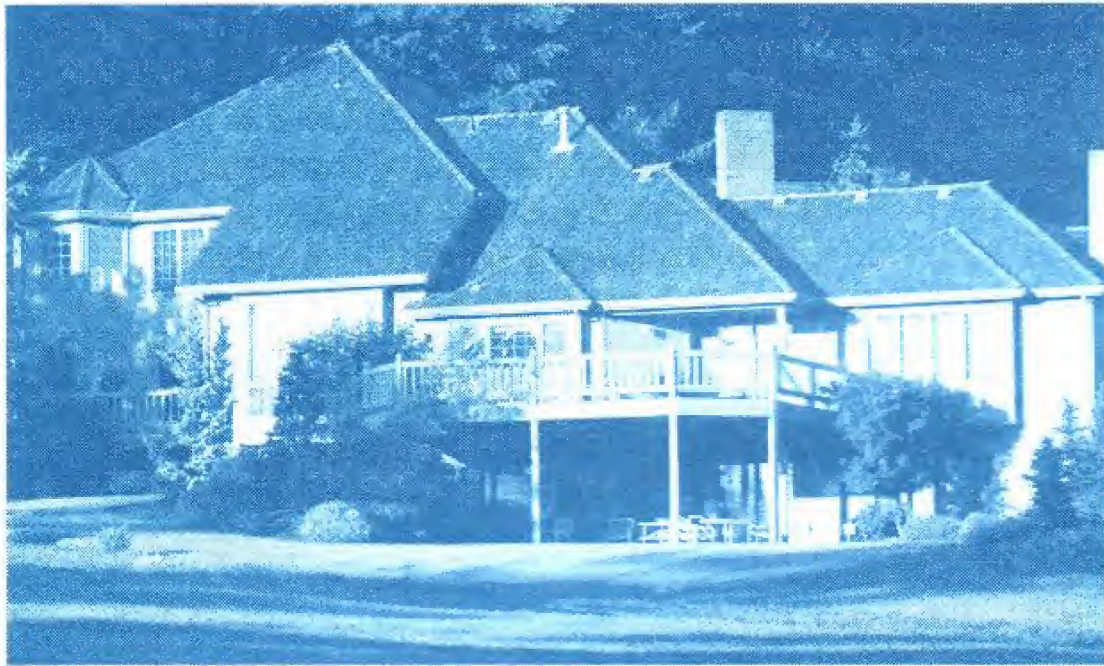
Покрівлю з оцинкованої сталі бажано використовувати для складних дахів, щоб забезпечити надійний водозахист.

Тесові та дранові покрівлі сьогодні використовують зазвичай в декоративних цілях при спорудженні альтанок або кафетеріїв під старину тощо. Такі покрівлі мають відносно малу довговічність, невисоку надійність і потребують великих трудових затрат при їх спорудженні.

Рулонні покрівлі використовують, як правило, для покриття господарчих споруд з невеликим схилом і на похилих дахах.

Форми даху: а — односхилий; б — двосхилий; в — ламаний (мансардний); г — чотирисхилий (вальмований); д — наметний; е — багатосхилий

Наприкінці ХХ століття особливої популярності набули профільовані листи з дюралюмінію. За своїми експлуатаційними та декоративними якостями вони значно перевершують попередні згадані види покриттів, але висока їхня ціна й поява нових європейських покриттів на ринках України зменшили на них попит.

З великої кількості нових європокриттів на особливу увагу заслуговують бітумні матеріали. Вони надійно захищають дах від заливних дощів і снігу, спекотного сонця і стороннього шуму, а до того ще довговічні й красиві.

Завдяки своїм клеячим і водоізоляційним якостям бітум з давніх давен широко використовується при виготовленні матеріалів для покриття будівель. Але бітум має низьку теплостійкість (нижче 50 °С), недостатню морозостійкість і незначну еластичність. Уникнути цих недоліків дозволило використання в якості головних компонентів бітумних матеріалів покриття окисленого й модифікованого бітумів.

Процес окислення бітуму суттєво підвищує його теплостійкість. Додання в бітум спеціальних полімерних матеріалів (модифікація) ще більше підвищить його тепло- та морозостійкість, еластичність, опірність навантаженню, а також сповільнить процес старіння. Сучасні матеріали на основі модифікованого бітуму не потребують ремонту більш як 30 років.

Як полімерні модифікатори (добавки) для бітуму використовують:

- ▶ атактичний поліпропілен (АПП) або
- ▶ стирол-бутадієн-стирол (СБС).

У сучасному котеджевому будівництві найчастіше використовують м'яку бітумну черепицю і більш жорсткі хвилеподібні бітумні листи.

Бітумна черепиця (вона ж: м'яка черепиця, гнучка черепиця, плитка, гонт, шінглс) являє собою плоскі листи з фігурними вирізами з одного краю. Кожен лист імітує блок із трьох черепиць, овальної, прямокутної лускоподібної або трапецеїдальної форми. М'яка черепиця має складну структуру. Основа її — пресоване склополотно, яке не гниє і не деформується, стабільно зберігаючи форму. Склополотно просочене і покрите з двох боків модифікованим бітумом. Верхня поверхня м'якої черепиці по-

крита шаром різнокольорового крупнозернистого базальтового гранулята, який забезпечує різноманіття кольорової гами покрівлі й захищає від впливу ультрафіолетових сонячних променів.

Більша частина нижньої поверхні м'якої черепиці покрита шаром морозостійкої самоклеючої бітумно-полімерної маси, з допомогою якої склеюються окремі елементи один з одним і з несучою поверхнею покрівлі. Після остаточного монтажу черепиці гарантована повна герметизація покрівлі. Питома вага покриття — 7—8 кг/м².

М'яка черепиця з мідним листом. Покриття з м'якої черепиці, облицьованої клеючим листом мідної фольги практично не відрізняється від покрівлі з натуральних мідних листів. Зазвичай плити м'якої черепиці, що покриті мідним листом, мають лускоподібну чи прямокутну форму.

При облаштуванні покрівлі з бітумної черепиці як основу використовують дошки або вологостійку фанеру. Вологість деревини не повинна перевищувати 20%. Ширина зазору між дошками — 2 мм. Гнучку черепицю можна використовувати для облицювання дахів зі схилом не менш як 12°. Оптимальна температура повітря для монтажу гнучкої черепиці 10 °С. За нижчих температур клеючу поверхню плитки перед монтажем прогрівують гарячим повітрям, а при спекотній погоді листи бітумної черепиці зберігають у затінку, щоб клеючий шар не розплавився.

Переваги покрівлі з м'якої бітумної черепиці:

- 1) простий монтаж і мінімальні відходи;
- 2) зберігає свої фізичні та механічні властивості за різких перепадів температури навколишнього середовища;
- 3) можливість використовувати в будь-яких кліматичних поясах і на всіх широтах;
- 4) матеріал не гниє, не всмоктує вологу і тому не має обмежень щодо кількості циклів замерзання-розмерзання;
- 5) гнучкість, завдяки якій плитка може використовуватися на дахах з криволінійною поверхнею;
- 6) вогнестійкість і пожежобезпечність (матеріал не підтримує горіння, не конденсує заряди атмосферної електрики);
- 7) відносно невелика питома вага;
- 8) стійкість до корозії;
- 9) довговічність;
- 10) має шумопоглинальні властивості;
- 11) безпечність для екології;
- 12) не потребує заливання гарячого бітуму при монтажі;
- 13) черепицю легко згинати і різати, що дозволяє виконувати роботи будь-якої складності (куполподібний дах, конусний тощо);
- 14) плавний схід снігу завдяки шорсткій поверхні покриття.

Суттєвим недоліком покрівлі з м'якої бітумної черепиці є необхідність спорудження під неї суцільної основи, що значно здорожчує конструкцію.

Хвилеподібні бітумні листи

Такі листи в народі називають єврошифером. На відміну від традиційного азбестоцементного шиферу цей матеріал не містить азбесту. Він являє собою перероблений пресований картон або целюлозні волокна, просочені бітумом за високих температури й тиску.

Кольорова гама волокнистих бітумних листів досить широка: зелений, коричневий, синій, червоний, чорний та інші кольори. Залежно від виробника волокнисті бітумні листи пофарбовані в один або у два шари. Питома вага таких листів — приблизно 3 кг/м².

Завдяки своїй формі, хвилеподібні бітумні листи мають досить високу жорсткість, що дуже важливо при їх монтажі.

Вибір типу обрешітки та її частоти залежить від крутизни даху. При куті схилу покриття понад 15° достатньо зробити обрешітку з інтервалом 600 мм між осями дощок, напусток на попередній ряд — 170 мм, боковий напусток — 1 хвиля.

При куті схилу покриття від 10 до 15° обрешітку роблять з інтервалом 450 мм між осями дощок, напусток на попередній ряд — 200 мм, боковий напусток — 1 хвиля.

При куті схилу покриття до 10° необхідна суцільна обрешітка з дощок або з вологостійкої фанери, напусток на попередній ряд — не менш як 300 мм, боковий — 2 хвилі.

Укладати листи єврошиферу починають з кінця, протилежного переважаючим вітрам. Це зменшить задування під листи в місцях стиків. Кожний наступний ряд установлюють так, щоб усі ділянки напустка між листами цього ряду були напроти середньої частини листів попереднього (нижнього) ряду, тобто ділянки напустка по рядах розташовуються у шаховому порядку. Щоб мати таку схему розташування листів, необхідно парні ряди починати не з цілого листа, а з розрізаного навпіл уздовж хвилі. Ріжуть єврошифер звичайною столярною ножівкою. Цвяхи забивають через одну хвилю по її вершині, перпендикулярно до обрешітки, з розрахунком, щоб гумові шайби щільно прилягали до листа.

Переваги покриття з єврошиферу:

- 1) робота з листами єврошиферу не потребує професіоналізму та спеціального обладнання;
- 2) гнучкість листів дозволяє використовувати їх не тільки на прямолінійних поверхнях, а й на криволінійних при радіусі кривизни від 5 м;
- 3) матеріал має незначну масу, що дає змогу зекономити кошти на обрешітці й конструкції крокв;
- 4) стійкість до різких перепадів температур;
- 5) вогнестійкість і пожежобезпечність;
- 6) можливість укладання перекриття поверх старого, незалежно від матеріалу останнього (крім азбестоцементного шиферу);
- 7) для виготовлення хвилеподібних бітумних листів використовують екологічно чисті компоненти.

Плоскі покрівлі

За радянських часів з усіх форм дахів найбільшої

критики зазнали будівлі з плоским дахом. І це не випадково.

Застаріла й недосконала технологія перекриття, невдалі матеріали доволі часто не забезпечували надійність покрівлі. Під впливом різких перепадів температур і атмосферних опадів перекриття плоских покрівель розстріскувались. У разі відсутності технічних дахів верхні поверхи влітку перегрівались, а взимку промерзали.

При використанні покриття новітніх технологій і матеріалів цих недоліків можна легко уникнути. Крім того, плоский дах має деякі переваги. Нерідко його використовують для розміщення басейну чи невеличкої декоративної водойми просто неба, а також для розміщення вуликів. На висоті 8—15 м бджоли почуваються набагато краще, ніж на землі. Можна використати плоский дах і для спорудження теплиці чи зимового саду.

Спорудження плоского даху обходиться в декілька разів дешевше за інші види дахів і тому при необхідності його можна використати як проміжний варіант з подальшою добудовою.

Щоб уникнути літнього перегрівання та зимового промерзання покрівлі, на плити перекриття кладуть листи пінопласту товщиною 40—50 мм. Поверх пінопласту насипають 100—150-міліметровий шар керамзиту, який покривають 50-міліметровим шаром бетону зі схилом в напрямку водозливів.

При дефіциті керамзиту його можна замінити шаром тирсо-бетону (1 частина цементу, 4 частини піску, 8 частин тирси). Завдяки шпаруватості такий шар надійно виконує функцію звуко- та термоізоляції.

Поверх бетонного покриття наносять три шари бітумної мастики з двома прошарками склополотна. З допомогою газового чи бензинового пальника поверх верхнього шару бітумної мастики вкладають євроруберойд, який виробляється на основі модифікованого бітуму (70% бітуму + 30% полімеру).

Дахи з таким покриттям можуть без ремонту експлуатуватися два—три десятиліття, надійно захищаючи будівлю не тільки від підтікань, а й від перегрівання та промерзання стелі верхнього поверху.

Вз'явшись за спорудження каміна, потрібно знати деякі тонкощі. Насамперед це стосується підготовки розчину.

Кладка камінів

Розчин для вогнетривкої кладки повинен бути пластичним, м'яким і пісним. Для його приготування необхідний кварцовий пісок з максимальним розміром зерен 1 мм.

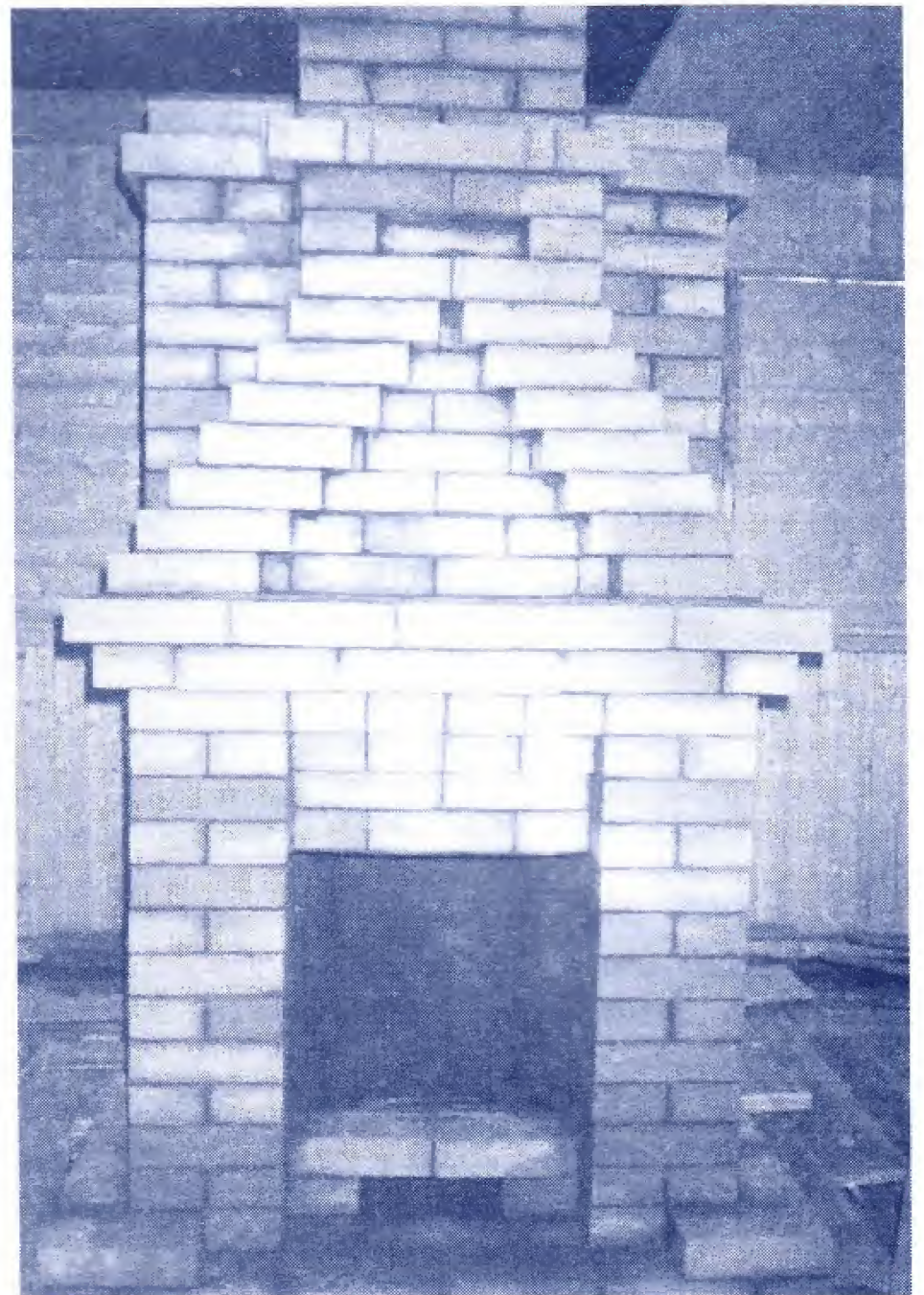
Склад розчину. Якщо глина масна або нормальна — 1 частина глини і 1 частина піску.

Приготування розчину. Розчин необхідно готувати не менш як за 1—2 доби до використання. Вогнетривку цеглу кладуть на розчині вогнетривкої глини, в яку додають шамотний порошок в пропорції 1:1. Товщина швів — не більше 3 мм.

Фундамент. На готовому фундаменті крейдою розмічають контури згідно з кресленнями і виконують підготовку першого та наступного рядів насухо. Кладку здійснюють з перев'язуванням вертикальних швів на півцеглини, "під розшиття". Підігнавши ряд насухо, цеглу знімають і вимочують у воді доти, поки не перестануть виділятися бульбашки повітря. Вогнетривку або недостатньо випалену цеглу лише ополіскують водою від пилу, сильно вимочена цегла погано віддає воду і під час першого ж палення може лопнути. У той же час недостатньо змочена, але нормально випалена цегла інтенсивно вбирає вологу з розчину, висушує його, що робить кладку міцною.

Спосіб кладки. Правою рукою чи кельмою наносять шар розчину на постіль (місце укладання цегли) і розрівнюють його, потім лівою рукою виймають цеглу з води, наносять на спряжене ребро чи торець залишки розчину з правої руки і ковзним рухом з притиском у бік вертикального шва встановлюють цеглину на місце. Залишки розчину, що вичавлюється, знімають ребром долоні або кельмою. Якщо цеглина лягла невдало, не треба підправляти її постукуванням. У цьому випадку її слід зняти, очистити постіль і поверхню цеглини від розчину, змочити і повторити операцію. Кожен ряд цегли перевіряють будівельним рівнем з правилом на горизонтальність, косинцем чи шнурком по діагоналі — на прямокутність, виском — на вертикальність стінок і кутів. Через 5—6 рядів кладки внутрішні поверхні протирають мокрою ганчіркою (шваблями), згладжуючи й затираючи шви.

Тесання цегли. Операцію виконують молотком-кирочкою, опираючи цеглину на підняте коліно, щоб амортизувати удар, який наносять зверху вниз по ребру, яке стісують. Кладуть цеглу як уздовж, так і впоперек з попереднім підсіканням, вибираючи для коління рівну, гла-

деньку цеглину без тріщин. На поверхні цеглини з усіх чотирьох боків роблять насічки, потім різким ударом молотка-кирочки розбивають (розколюють) її. Удар потрібно наносити точно по насічці (бажано з ребра) всією заточеною крайкою кирочки, але жодного разу не кутом.

Топка. Проріз перекривають консольним напуском цегли з двох боків і останньою цеглиною наступного ряду. Верхню перемичку прямокутного portalу (топкового прорізу каміна) звичайно кладуть, використовуючи металеві кутики або інший профільований метал. Склепінний портал кладуть на опалубку з настилу по кружалу зі стояками з притесуванням цегли або розширеними розчинними швами. Для останніх рекомендується застосовувати цементно-піщаний розчин з вогнетривкими добавками (шамот, азбест).

Склепіння. Арка. Їх виконують, як правило, в півцеглини, вибираючи непарну їх кількість, тому що найвища цеглина (замок) у склепінні замикає напівдуги.

Експлуатація камінів має особливості, пов'язані з тим, що камін — це осередок відкритого вогню.

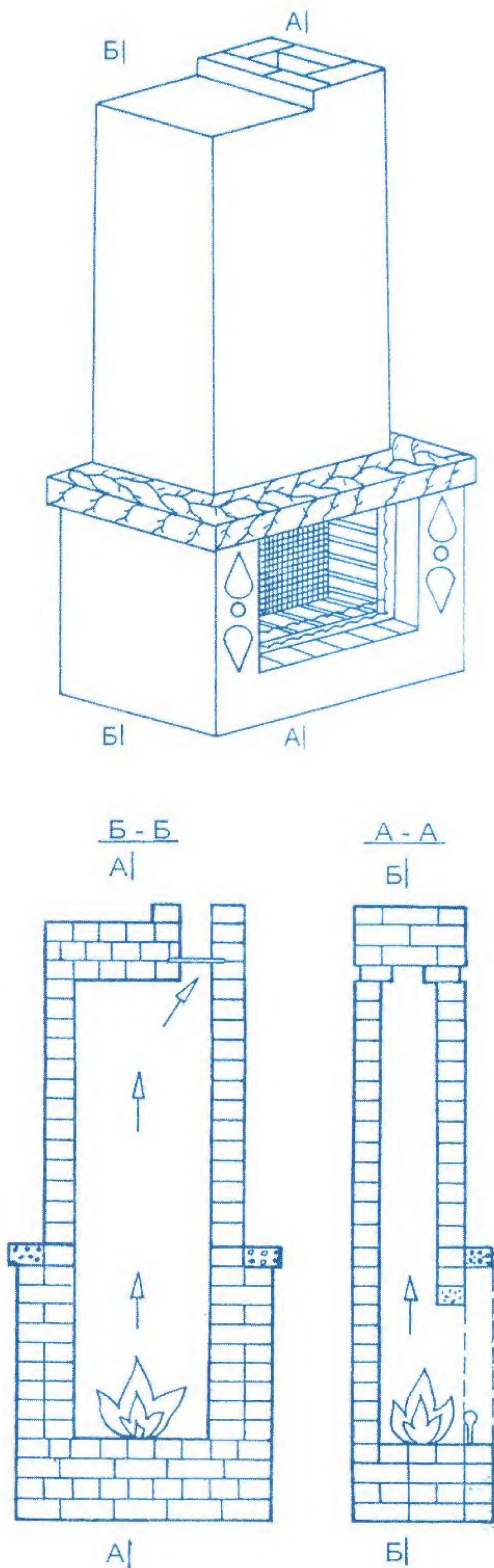

Рис. 1. Простий камін

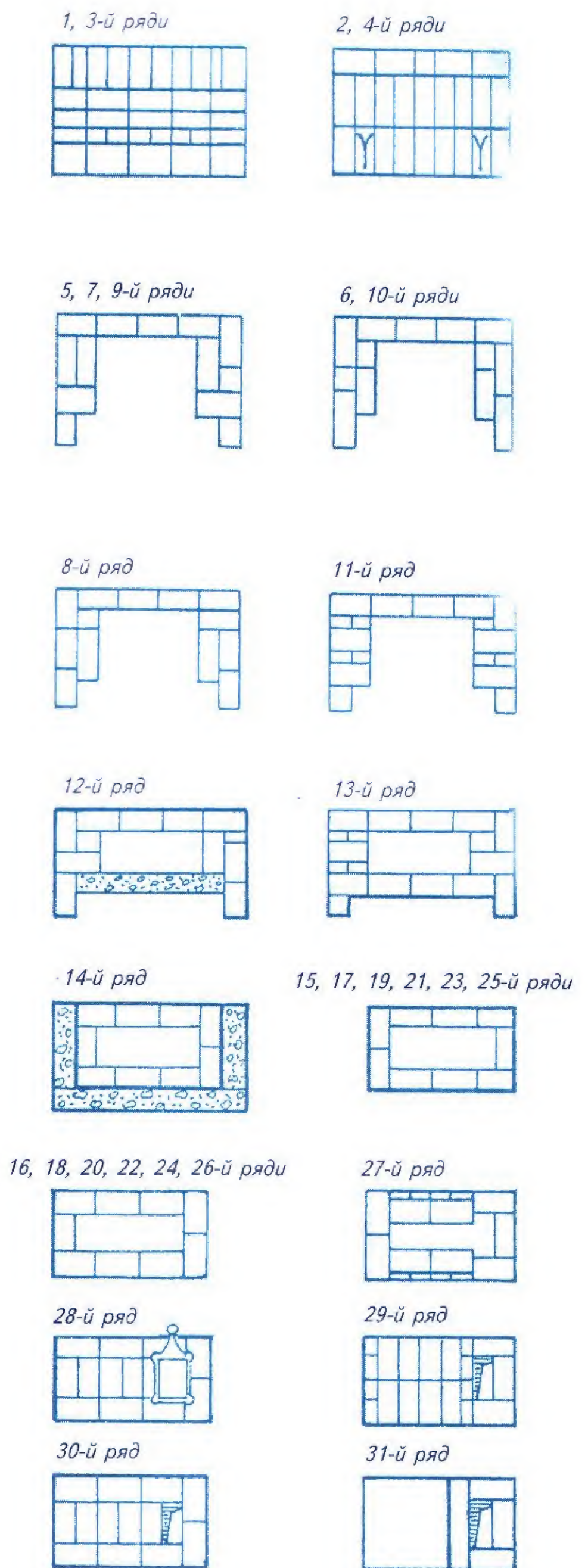

Рис. 2. Кладка простого каміна

Паливо. У каміні можна спалювати різну деревину (клен, дуб, ялину, сосну, березу, вільху, осику), а також кам'яне і буре вугілля, торф і продукти їх переробки. Клен і дуб належать до твердої деревини, вони горять довго і тривалий час зберігають тепло. Їх краще застосовувати у топках великих розмірів. М'яка деревина згоряє швидше, дає багато іскор. Не рекомендується використовувати занадто сухі дрова, тому що вони швидко згоряють. Краще користуватися дровами із стосу під навісом. Вони мають таку ж вологість, як і повітря, добре горять. Більше сажі від берези, менше — від вільхи й особливо осики. Такі дрова не тільки не дають сажі, але й випалюють її з димоходу. Дрова не повинні бути занадто малими, їхня довжина — $2/3$ — $3/4$ ширини топкового отвору. Полум'я від пнів й коренів дерев має красивий рисунок.

Спалювання дров. Дрова укладають гіркою з опорою на задню стінку. Для повного й ефективного їх згоряння рекомендується використовувати металеві підставки або чавунну колосникову решітку. Перед розпалюванням каміна рекомендується створити початкову тягу, спалюючи в димозбірнику згорнуту газету. Першу порцію дров спалюють, не доводячи до повного згоряння, вчасно підкладаючи по 2—3 поліна. Для створення в опалюваному приміщенні приємного запаху можна додати у вогонь 2—3 гілочки вишні, яблуні або ялівця.

Зберігання дров і вугілля. Сухі дрова необхідно скласти у стос, установивши між ними стояки і, якщо над ними немає даху, накрити брезентом. Якщо будинок обладнаний навісом, їх можна скласти біля стіни.

Сирі дрова потрібно просушити. Спочатку їх розколюють, внаслідок чого вони швидше висихають, а потім складають. Оптимальний варіант — ряди дров укладають перпендикулярно один до одного. Вугілля доцільно зберігати в контейнерах, ящиках. У разі відсутності останніх його зберігають у сараях на підлозі.

Забарвлення полум'я. Полум'я каміна можна забарвити. Звичайна кухонна сіль дає інтенсивний жовтий колір, хлорид міді — цілу гаму кольорів, в якій найінтенсивніше виражені голубий і зелений. Додатки можна додавати у вогонь безпосередньо, але краще приготувати розчин і просочити ним дрова.

Збільшення тепловіддачі каміна в процесі експлуатації. Це можна зробити з допомогою нагрівних пристроїв, тимчасово встановлених у топку каміна. Такий пристрій з природною циркуляцією складається з тонкостінних сталевих труб, зігнутих за формою зводу топки й з'єднаних між собою в нижній частині перемичками, які використовують як колосникову решітку

(підставки) для спалювання дров. Ефективність пристрою можна збільшити, обладнавши його примусовою вентиляцією (пилосос, фен, віконний вентилятор тощо).

Як уникнути викиду диму у верхній частині топки. Таке зазвичай трапляється в камінах з короткою трубою або вузьким димоходом. Уникнути цього можна, встановивши невеликий козирок у верхній частині portalу, причому ефективність козирка збільшується, якщо залишити зазор між ним і склепінням 10 — 12 мм. Якщо цього виявиться недостатньо, необхідно збільшити тягу, влаштувавши на її оголовку дефлектор ковпакового або щілинного типу.

Видалення залишків горіння. Для цього слід влаштувати, якщо є можливість, спеціальний зольний канал під підлогою приміщення. Золю періодично видаляють. Якщо зольник не передбачений конструкцією каміна, використовують зольний ящик, який встановлюють під колосниковою решіткою.

Чищення димоходу. Якщо камін прилягає до стіни передпокою, його очищають з цього боку. У разі розташування каміна в зовнішній стіні чистити його краще через очисний отвір з боку вулиці, що дозволяє не забруднювати приміщення. Непоганим способом для очищення газоходів від сажі є спалювання картопляних очистків.

Диміння каміна в період розпалювання. Це, як правило, пов'язане із застоєм у димових каналах холодним повітрям, особливо у весняно-осінній період. Уникнути цього можна, спалюючи попередньо папір, стружку, соломку.

Простий камін (рис. 1)

Матеріал. Червона цегла — 370 шт. Засувка 24x13 см — одна. Залізобетонна плита для полиці й portalу власного виготовлення.

Кладка (рис. 2). Це найпростіший камін, який краще робити на всю висоту кімнати. Три перші ряди під подиною можна засипати галькою, щебенем з піском. Від підлоги до подинок — чотири ряди, тоді вогонь буде добре видно. У четвертому ряду встановлюють Г-подібні штирі — для камінної решітки. Щоб камін краще обігрівав приміщення, потрібно регулювати тягу засувкою. Під час розгоряння вона відкривається повністю, потім прикривається настільки, щоб газу у газозбірнику знаходилися на рівні камінної полиці. Камін можна виготовити вищим, збільшивши кількість середніх рядів. Перекриття газозбірника — просте, вихід газів — прямий. Полиці збоку — не обов'язкові. За бажанням верх каміна з 30-го ряду можна завершити по-іншому, зробивши горизонтальний газохід, який виконуватиме функцію іскрогасника.

Чому димить камін?

У редакцію журналу "Наш дім" за порадою звернулася Валентина Аксакова з смт Червоний Донець Харківської області: "В будинку зробили камін (за проектом), але коли топи-мо... диму повна хата..."

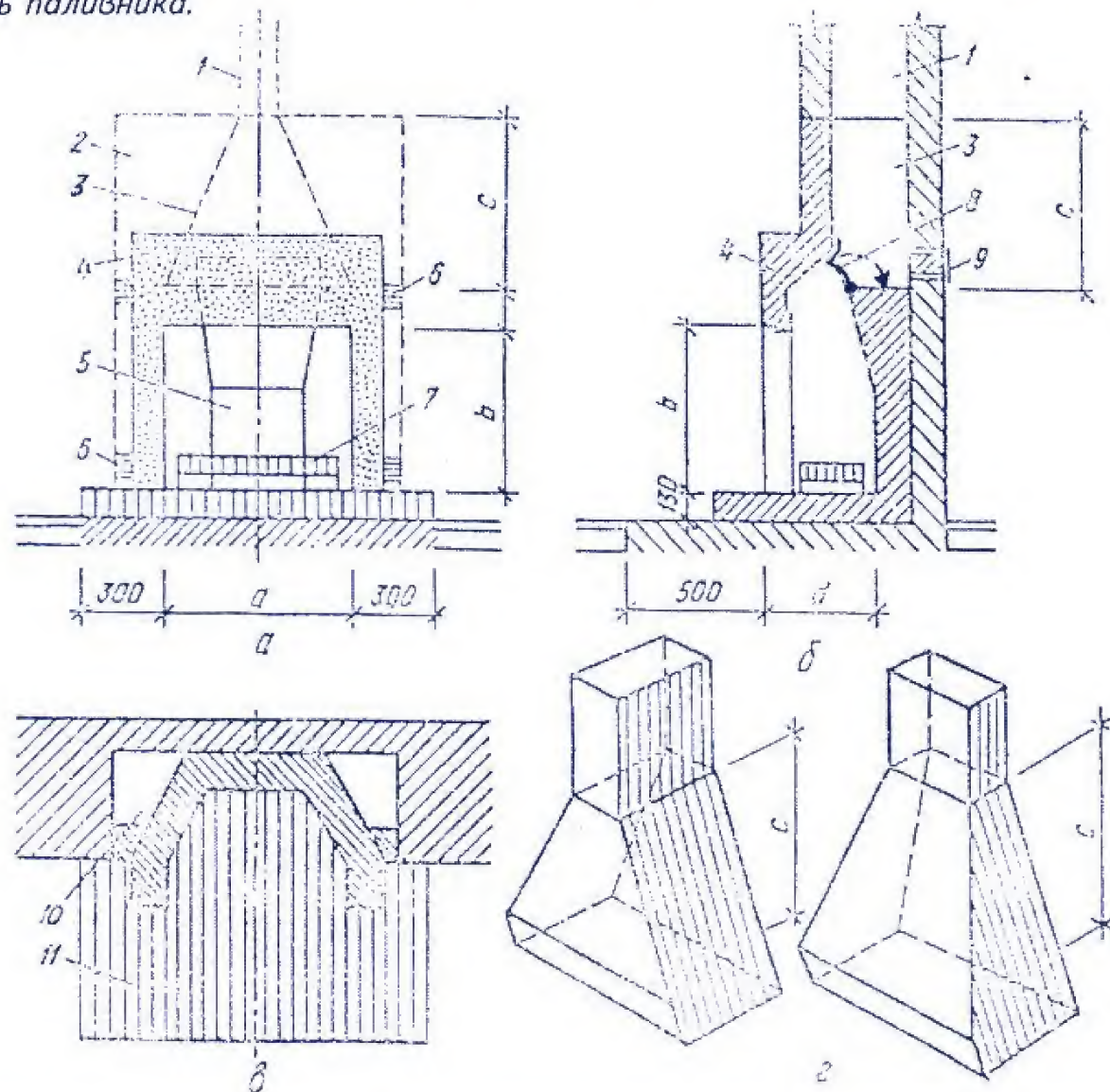
Безумовно, надати конкретну пораду, не побувавши в оселі і не маючи проекту побудованого каміну, так само важко, як і встановити діагноз хворому без його обстеження, не ознайомившись з історією хвороби. Тут дрібниць не буває. Важливо все, починаючи з місця розташування каміна в кімнаті, співвідношення розмірів його елементів, форми димоходу та його розміщення відносно конька, послідовності розтоп-лювання і якості палива.

Найкращими вважаються каміни промислового виробництва із закритим паливником — німецькі, фінські та французькі. На жаль, їхня ціна інколи перевищує вартість новеньких "Жигулів".

Каміни закритого типу відрізняються модульністю, простотою складання, добротністю, надійністю, елегантністю й економічністю, добре продуманою кон-струкцією паливника й димо-ходу. Власноручно зробити такий камін складно через відсутність вогнетривкого скла, яке встановлюється у порталі паливника. Тому великою популярністю серед бажаючих побудувати камін самотужки користуються проекти англійських камінів (рис.1). Слід врахувати, що вони прості у виготовленні, але разом з тим мають не-великий ККД. Крім того, во-ни нагрівають повітря у приміщенні тільки у період горіння палива. Головне їх призначення — створення комфорту, прискорення обігрівання кімнати і просу-

Рис.1. Англійський камін:

а — фасад; б — розріз; в — план; г — можлива форма димозбірника; 1 — димохід; 2 — ніша; 3 — димозбірник; 4 — корпус каміна; 5 — паливник; 6 — отвір для надходження теплого повітря в приміщення (закрито решіткою); 7 — колосникова решітка; 8 — димова заслінка; 9 — люк для очищення димоходу; 10 — додаткові канали між каміном і стіною для нагрівання повітря; 11 — черинь паливника.

Таблиця 1. Співвідношення параметрів основних елементів каміна (рис.1)

Об'єм приміщення, м³	Портал, см		Висота димо-збірника, см	Глибина паливника, см	Площа поперечного перерізу, см	
	Ширина	Висота			шорстка	гладенька
50	66	51	61	41	14x27	14x27
55	68	58	61	41	14x27	14x27
55	70	64	61	41	27x27	14x27
60	71	71	63	41	27x27	27x27
60	76	71	63	41	27x27	27x27
60	81	71	66	41	27x27	27x27
65	86	76	71	41	27x27	27x27
65	91	76	71	46	27x40	27x27
65	102	76	81	46	27x40	27x27
70	107	76	89	46	27x40	27x27
70	122	81	102	46	27x40	27x40
70	137	91	107	51	40x40	27x40

Примітка. Найкращу тягу мають димові канали круглої або квадратної форми.

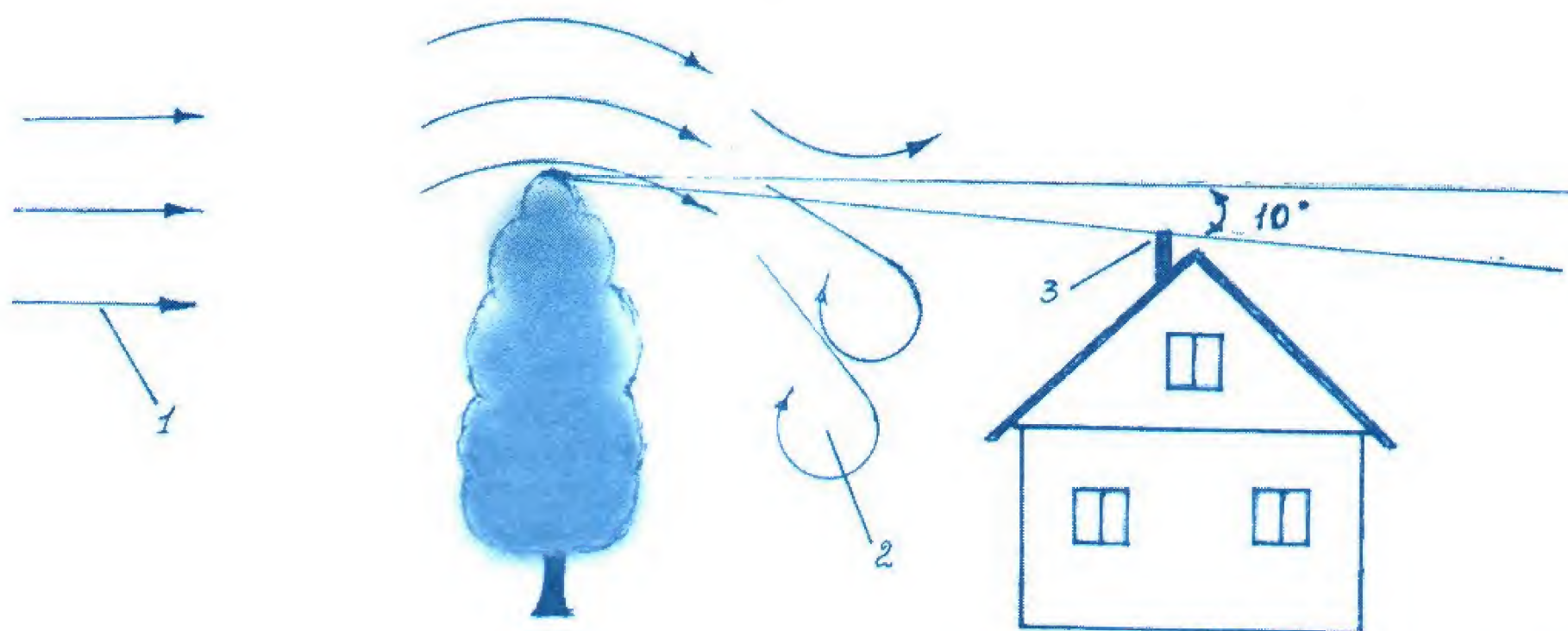

Рис.2. Залежність висоти головки димоходу від висоти сусідніх будівель і дерев:

1 — напрям вітру; 2 — завихрення потоків повітря після зустрічі з деревом чи будівлею; 3 — верхній зріз головки димоходу.

шування повітря, що актуально в дощові дні.

Нерідко ці каміни димлять через помилки, допущені у конструкції і співвідношенні елементів, які ретельно прораховуються для конкретного об'єму приміщення (табл.1).

Найчастіше каміни димлять через недостатню глибину паливника (вона повинна бути не менше 41 см при ширині порталу 66 см і висоті 51 см).

Прямий димозбірник та відсутність димового виступу (димового зуба), який перешкоджає проникненню холодного повітря у приміщення, також може призвести до диміння каміна. У нижній частині димохід повинен мати пірамідальне або напівпірамідальне розширення, яке поліпшує відведення гарячих газів з паливника в димохід (рис.1,г).

Горизонтальне положення димоходу не дозволяється, тому що у більшості випадків призводить до зменшення тяги. Якщо влаштувати вертикальний димохід неможливо, допускається його нахил під кутом 30°. При більшому куті дим зазвичай потрапляє у приміщення.

Внутрішня поверхня труби димоходу повинна бути гладенькою, що не тільки полегшує її очищення, а й поліпшує тягу.

Камін повинен мати окремий димохід. Якщо він і варильна піч мають одну димову трубу, що не бажано, то одночасно запалювати їх не можна. Кожна піч повинна мати власну димову заслінку. Бувають випадки, коли навіть фахівцям не завжди вдається забезпечити нормальне функціонування каміна і варильної печі з одним димоходом. Тому краще, щоб камін мав окремий димохід.

Часто головку труби димоходу неправильно розміщують над покрівлею, не враховуючи її зміщення відносно конька, сусідніх будівель та дерев.

Висота димової труби (головки димоходу) залежить від її розташування відносно гребеня (цоколя) покрівлі. Головку виводять на 500 мм вище гребеня, якщо вона знаходиться не далі 1,5 м від верхнього зрізу гребеня, до рівня гребеня покрівлі — якщо вона розміщена на відстані 1,5 — 3 м, і нижче рівня гре-

беня покрівлі до прямої лінії під кутом 10° до горизонту — якщо відстань від труби до гребеня перевищує 3 м.

Більшість пічників дотримуються цих параметрів, але часто не враховують висоту сусідніх будинків і дерев. Якщо висота останніх більша висоти вашої оселі, головку димоходу нарощують з розрахунку кута 10° до горизонту, щоб уникнути перевертання диму від завихрення повітря (рис.2).

Диміння каміну може спричинити і відсутність козирка (дефлектора) на головці димоходу, який поліпшує тягу і запобігає потраплянню в трубу опадів.

Велике значення має якість палива та порядок розтоплювання каміну. Якщо камін тривалий період не експлуатувався, то навіть за наявності козирка в каналі димоходу сажа зволожується. Тому для полегшення розпалювання каміна на колосникову решітку потрібно спочатку покласти папір і підпалити його. Поступово з прогріванням димоходу тяга відновиться.

Якщо камін не димить, на папір кладуть тріски та подрібнені дрова і тільки після того, як вони розгоряться, завантажують паливник сухими дровами чи спеціальними брикетами бурого вугілля.

Англійський камін — не закрита піч і тому використовувати сирі дрова чи побутові відходи не бажано. Це теж призводить до його диміння.

При спорудженні каміна власними руками найкращого ККД можна досягти, використовуючи як паливник чавунну піч-буржуйку.

Докладніше про місце розташування, облаштування печі-буржуйки, якість палива та конструкцію різних камінів і димоходів ви зможете прочитати у журналах "Наш дім" № 4, 5, 6 за 2004 рік

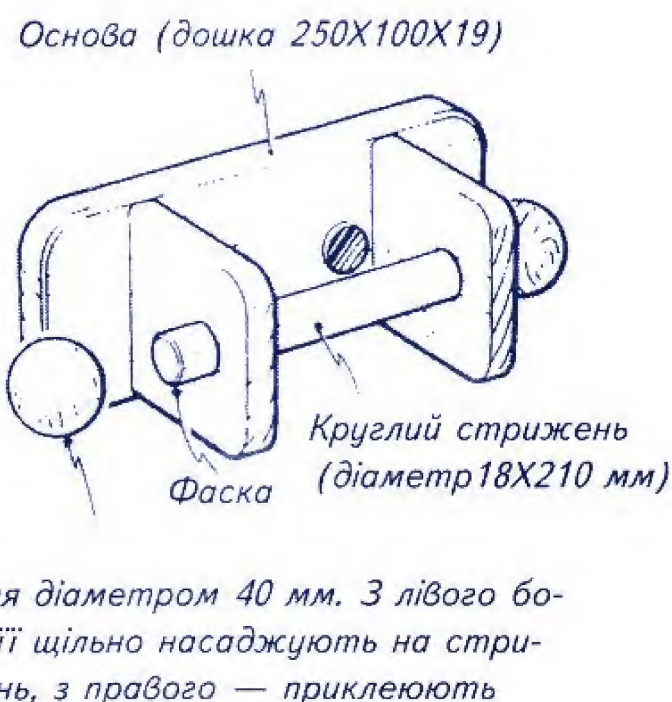
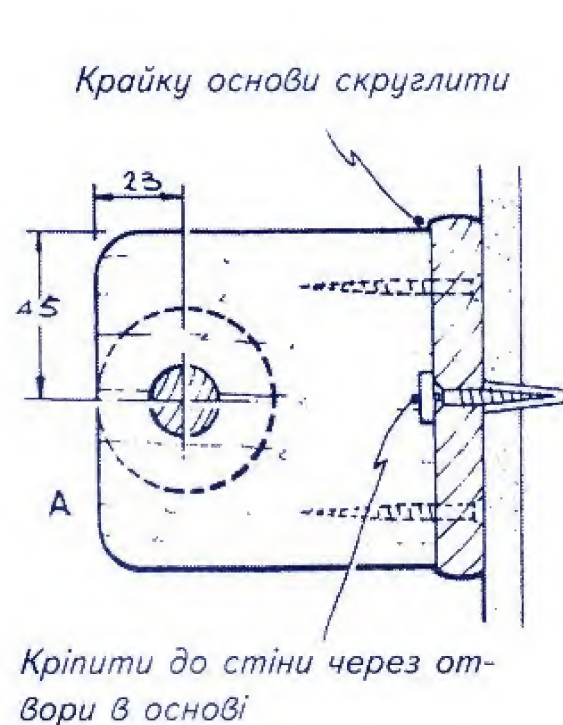
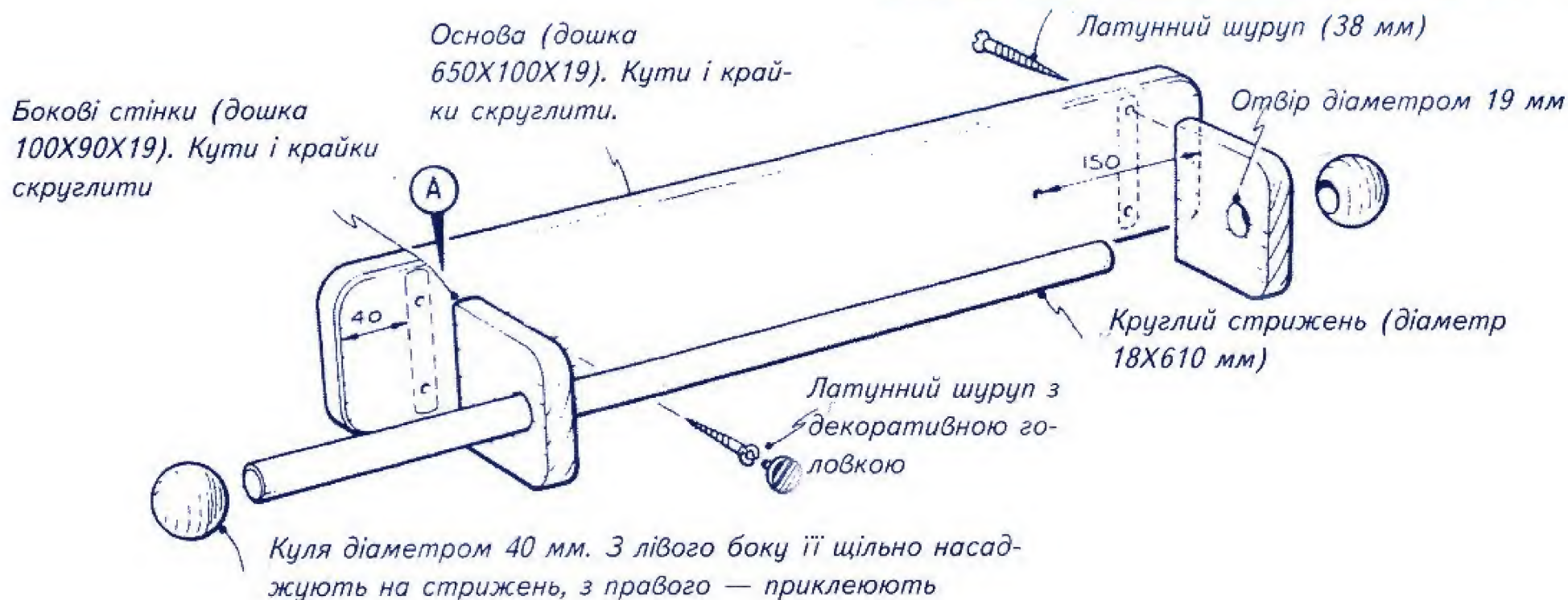
Володимир Тарасюк

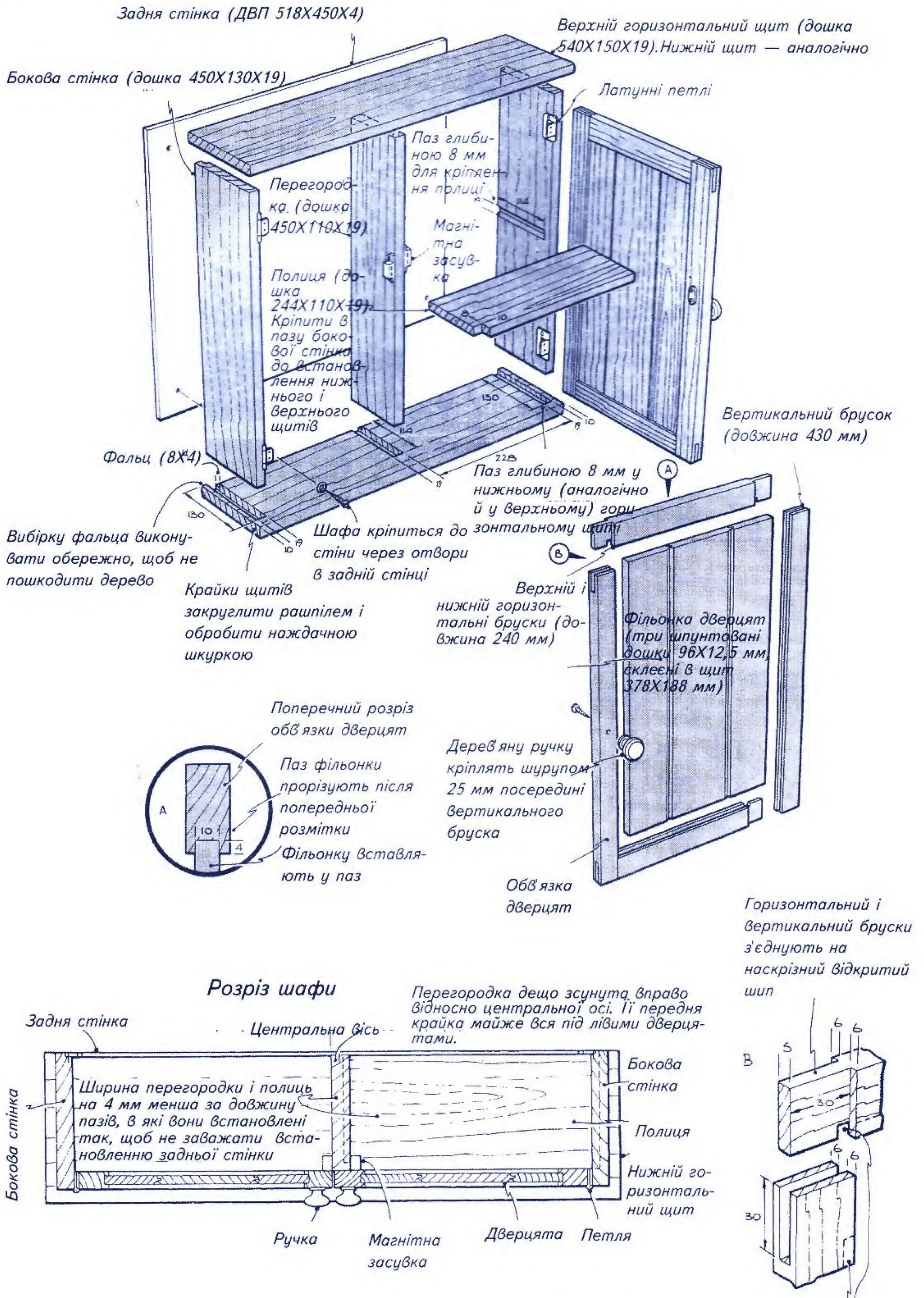
Комплект для ванної кімнати

Які б переваги не мали вироби з хромованого металу чи пластика, їх не можна порівняти з деревом. Адже дерево — матеріал "теплий".

Пропонований комплект для ванної кімнати створює особливо затишну, домашню атмосферу. Думка, що вологе повітря ванної кімнати протипоказане дерев'яним виробам, хоча і має підстави, але дуже перебільшена. До того ж сучасні матеріали, наприклад пінотекс, прекрасно захищають дерево від вологи.

Цей простий комплект у стилі ретро легко зробити в домашніх умовах. Основний матеріал - стругані дошки.

Поради ГОСПОДИНІ

Якщо у Вас коротка шия і вузькі плечі...

Фахівці радять використовувати різні форми вирізів горловини в одязі, що оптично видовжують шийку і розширюють плечі. Наприклад, короткі або видовжені V-подібні вирізи, теніски, судійські коміри, болеро (безрукавки), топс з вузькою основою в американському стилі сприяють усуненню таких недоліків. Уникайте всього, що щільно й високо прилягає до шиї. Також руш-коміри, надставні рукава чи реглан-покрої (вирізи) недоцільні.

Оптично видовжує шийку V-виріз з маленьким комірцем

Багато пити: чому це важливо?

Виявляється, що багато людей, насамперед жінок, п'ють

замало. Нестача рідини в організмі людини шкодить серцю і ниркам. Експерти радять, як уникнути цієї недуги.

Скільки рідини потребує тіло?

Понад 60% тіла складається з води. Щоденно людина виділяє до 2,4 літра рідини через легені, шкіру, органи виділення за нормальної кімнатної температури й оптимального навантаження. Цю рідину потрібно компенсувати. За спекотної погоди під час заняття спортом, тяжкої роботи з організму видаляється ще більше рідини. Тому необхідно ще більше пити.

Чи потрібно пити, якщо не відчуваєш спраги?

Безумовно. Спрага — це сигнал тривоги організму. До цього не потрібно допускати. Багато пити — має запобіжне значення. Це захищає від запалення сечового міхура, тому що він добре промивається. При цьому поліпшується кровообіг, навіть головного мозку. Це означає, що літні люди стають жвавішими, гальмується процес старіння.

Що може трапитися, якщо дуже мало пити?

Після короткого відтинку часу відчуватиметься втомлюваність, порушення ритму серця, кровообігу, шкіра стане сухою. Тривала нестача рідини може призвести до значної шкоди ниркам.

Що необхідно пити?

Насамперед безкалорійні напої: чисту питну і мінераль-

ну воду, трав'яні та фруктові чаї без цукру, газовані соки. Чисті соки мають надто багато калорій, ними можна замінити обід. Каву, пиво або вино пити недоцільно, оскільки організм навантажується кофеїном чи алкоголем. Фахівці радять пити щоденно 2—3 склянки зеленого чаю, який запобігає навіть появі раку. Однак перед його заварюванням потрібно витримати окріп близько 5 хв, щоб температура води знизилася до 70°C. У іншому разі руйнуються корисні речовини рослини.

Запрошуємо читачів до розмови...

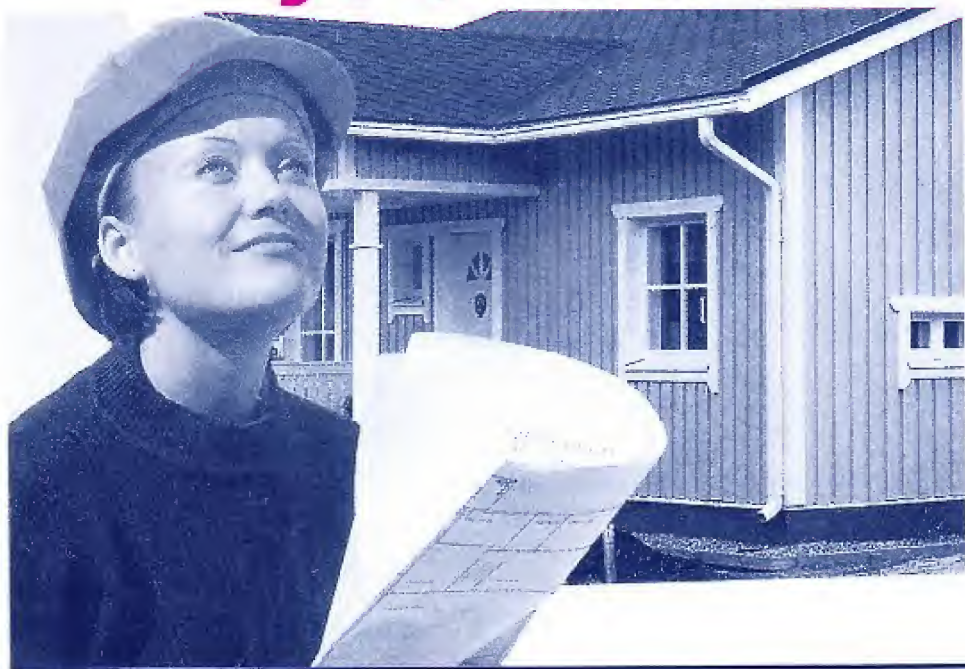

Про таку фігуру мріє кожна жінка..., ні кожен чоловік... А може не треба відриватись від Землі, хоч можна мріяти про зорі... А що думають наші читачі щодо цієї фотографії?

Запрошуємо читачів до розмови. Можливо у Вас є свої думки?

За матеріалами журналу *Bild der Frau*.
Переклав з німецької **П.П.Влас**

Мудрості будівельника

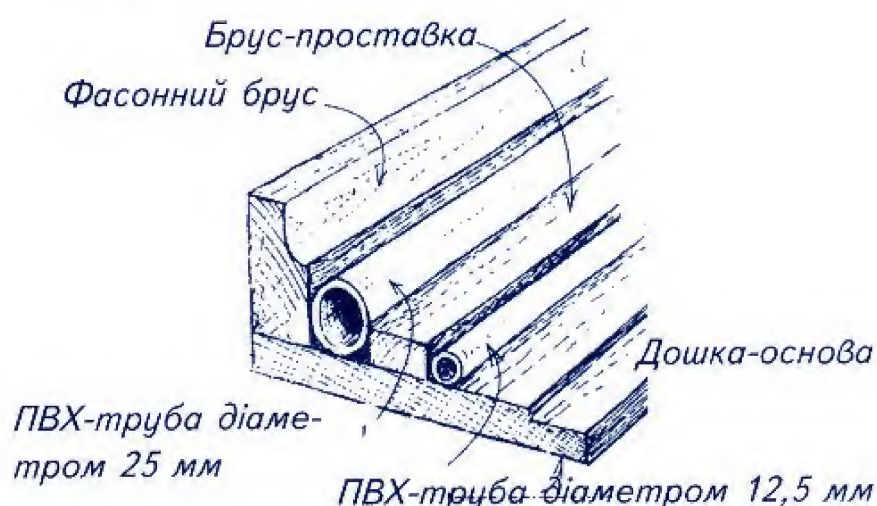
**Утиски
приносять
терпеливість, а
терпеливість —
досвід, а
досвід —
надію.
(Біблійна
мудрість)**

трохи розчинника. Зверху на банку покладіть кільце з фанери і брусок, на який підвісьте щітку так, як показано на рисунку. Щетина при цьому повинна зануритися в розчинник. А щоб він не випаровувався, поставте банку у відро з-під фарби чи штукатурних сумішей і накрийте кришкою. У такому контейнері щітка буде придатна до роботи протягом кількох тижнів.

Операція "Комбінація"

Щоб прикрасити будинок фризівим орнаментом складної форми, зовсім не обов'язково шукати заготовки з великою площею поперечного перерізу, озброюватися дорогим інструментом і опановувати ремесло фрезерувальника. Задачу можна розв'язати досить просто, використавши підручні матеріали — ПВХ-труби різного діаметра, а також звичайні бруси й дошки. Прикріпіть труби шурупами до широкої дошки, а між ними прибийте дерев'яні бруси-проставки. Перед фарбуванням пластмасові частини збірної конструкції зачистіть шкуркою — покриття буде надійнішим.

Контейнер для щітки

Малярні щітки після фарбування потрібно мити — це очевидно. Однак нерідко закінчити роботу за один день не вдається, а гаяти час на підготовчі операції кожного разу не хочеться.

Щітка завжди буде готова до використання, якщо ви зробите для неї спеціальний контейнер. Для цього візьміть місткість і налейте в неї

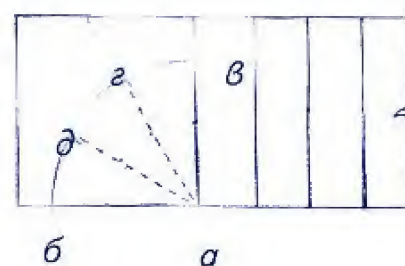
Корисна підпірка

Якщо ви працюєте один, то майже завжди доводиться винаходити спосіб, як підтримати кінець дошки. Справу можна полегшити з допомогою простого пристрою. Наприклад, прибити галтель на стику стіни зі стелею вам допоможе звичайна швабра. Прикріпіть до неї смужку 12-міліметрової фанери розмірами 150x600 мм, до задньої крайки цього лотка прибийте упорний брусок, а робочу поверхню обклейте ковроліном. Якщо рукоятку пристрою зробити розсувною, ви зможете працювати навіть у приміщеннях з різною висотою стелі.

Розмітка забіжних сідців

Існує простий спосіб розмітки забіжних сідців на сходах. З точки *а* проводять дугу довільного радіуса і роблять зарубки (точки *б* і *в*). З цих точок таким же радіусом роблять зарубки на дузі *бв* (точки *г* і *д*), а потім проводять через них прямі з точки *а*. Визначивши положення присідців, обчислюють розмір внутрішніх торців проступів згідно з будівельними нормами, що регламентують мінімальну ширину сідців.

Поради господарю

Наведемо рецепт розчину, за допомогою якого можна легко очистити від нагару сковорідки і каструлі: в 20 л теплої води розчинити два флакончики силікатного клею (200 г) і пачку кальцинованої соди (250—300 г). Залити цим розчином посуд і кип'ятити на маленькому вогні близько години.

Замки- "липучки" на одязі чи взутті іноді псуються і не справляються зі своїми функціями. Найчастіше це пов'язано не з їхнім спрацюванням, а із забрудненням. У цьому випадку потрібно промити замок в теплій воді з порошком і почистити "липучки" зубною щіткою.

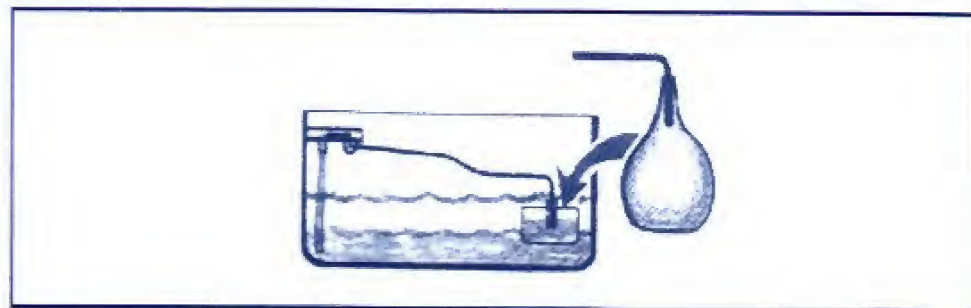

Для наповнення поліетиленових пакетів сипкими матеріалами скористайтесь п'яльцями. Пакет можна швидко наповнити, не користуючись сторонньою допомогою, затиснувши його по колу між п'яльцями.

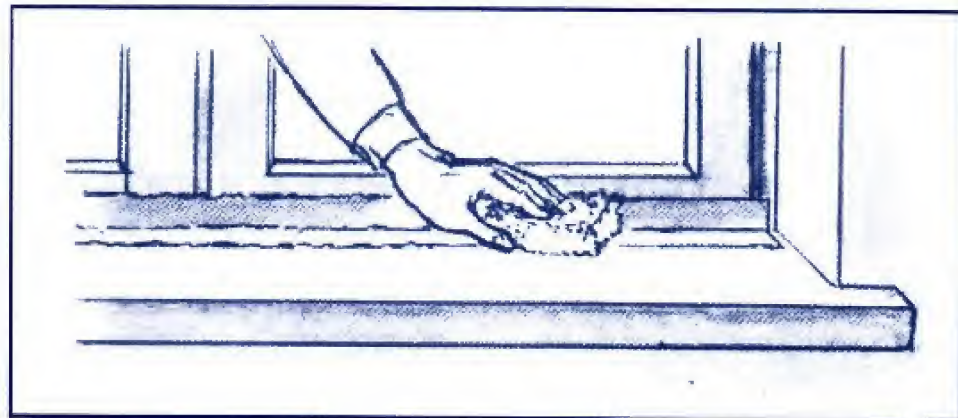

Для тимчасової заміни поплавка змивного бачка, який вийшов з ладу, можна скористатися спринцівкою відповідного розміру.

Якщо під рукою немає самоклеючої смужки,

можна обклеїти вікна смужками-утеплювачами за допомогою молока. Змоченою в молоці губкою проведіть по місцю обклеювання, а потім накладіть смужку і розрівняйте її тією ж губкою.

Якщо ви маєте шліфувати велику поверхню, скористайтесь шматком твердої гуми. Притиснута до наждакового паперу, вона рівномірно розподілить тиск руки, і робота піде швидче.

Перед тим, як пофарбувати віконні рами, змажте мокрим милом вузькі смужки паперу і приклейте їх до скла вздовж рам. Цим ви убережете скло від випадкових мазків масляною фарбою. Коли смужки вже не потрібні, їх змивають водою.

Щоб зігнути пластину з металу під прямим кутом, проведіть на ній по лінійці скляним алмазом рису якнайглибше. По ній згинайте лист так, щоб риса опинилася всередині згину.

Не кожен гвинт чи шуруп можна вивернути звичайною викруткою, особливо якщо він заіржавів. Пропонуємо таке. На викрутці можна укріпити гайку і, якщо шуруп не піддається з першого разу, вставити гайковий ключ у гайку і шуруп "здається". Також можна у рукоятці викрутки просвердлити отвір, вставити у нього цвях і вивернути навіть дуже "непокірний" гвинт.

Як розпилити великий лист фанери? Зробіть неглибокий пропили у листі фанери та затисніть його верхній край струбциною. Тепер, коли ви продовжете роботу, не доведеться боятися, що ножівку заклинить.

Тонкий сталевий дріт можна перекусити кусачками, товстіший — розрубити зубилом. Але ніколи не розрізайте його слюсарними ножицями — вони швидко покриються зазублинами і вийдуть з ладу.

Шановні читачі! Редакція отримує листи з проханням розповісти про різні типи сучасних опалювальних котлів, їх монтаж, про влаштування димоходів. На жаль, редакція має змогу надати сьогодні матеріал лише про влаштування труб для нових опалювальних установок. Якщо серед читачів є фахівці, які можуть відповісти нашим читачам на поставлені запитання, то редакція буде їм вдячна. (Стаття буде оплачена.)

Не кожна димова труба підходить до кожної опалювальної установки. Хто під час влаштування опалення цим нехтує, може легко зробити грубу помилку.

Монтаж нової опалювальної установки передбачає влаштування нової димової труби або принаймні переобладнання старої витяжної системи. Щоб зрозуміти сказане, необхідно насамперед розглянути різні установки для вироблення тепла.

1. **Низькотемпературні котли.** Початкова температура, тобто температура гарячої води після котла, не перевищує 55 °С. Температура газів, що виходять, становить близько 150 °С.

2. **Котли, до яких додатково підключаються опалювальні площі.** Ці котли також працюють із заниженими тем-

пературами.

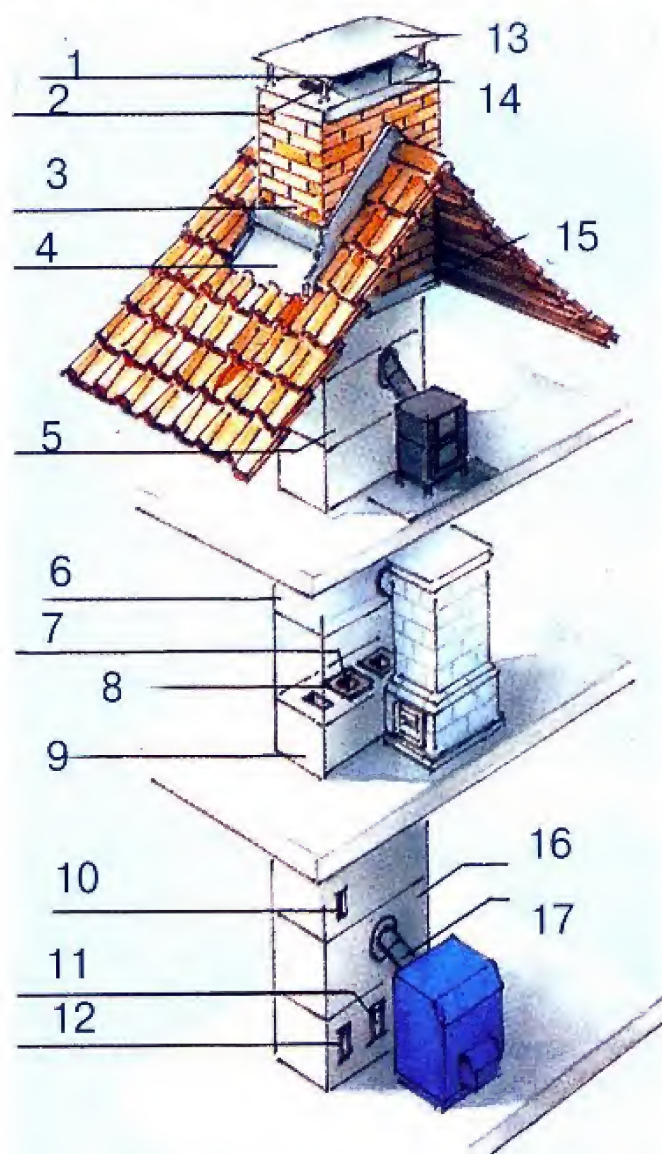
3. **Котли зі змінними пальниками.**

Такі котли працюють зі змінними температурами вихідного газу. Навесні й восени температури низькі.

4. **Установки з підвищеною ефективністю.** Тут температура вихідних газів перевищує температуру води, що повертається, лише на 5 — 20 °С. Ці порівняно холодні вихідні гази мають надто малу піднімальну здатність і тому від теплової установки до димової труби подаються з допомогою вентилятора.

Перераховані теплові системи дають можливість зрозуміти, що для нового котла не існує універсальної системи

Рис. 1. Схема облаштування димоходу: 1 — димова труба газоходу котла центрального опалення; 2 — витяжна шахта; 3 — мурована головка димової труби; 4 — захисний елемент головки димової труби; 5 і 6 — з'єднувальні частини; 7 — внутрішня труба; 8 — теплова ізоляція; 9 — камінний кожух; 10 — витяжний отвір для провітрювання котельні; 11 — очисний отвір; 12 — контрольний отвір для витяжної шахти; 13 — пластина; 14 — з'єднання для печі, каміна або кахельної печі; 15 — консольна плита із сталобетону; 16 — з'єднувальна частина; 17 — під'єднання димової труби

Як правильно влаштувати димову трубу?

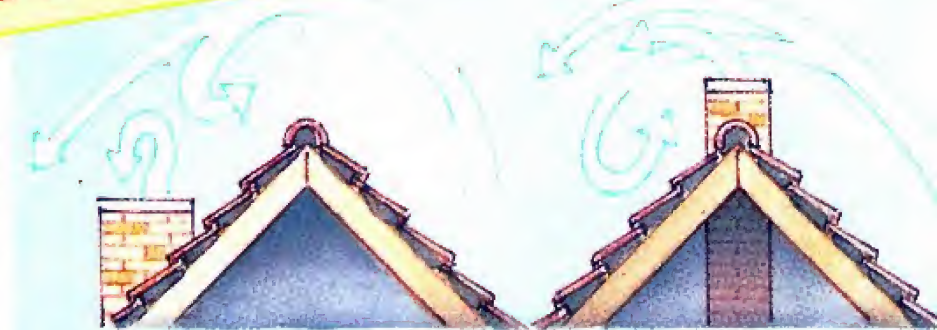

Рис. 2. Дія вітру на димову трубу

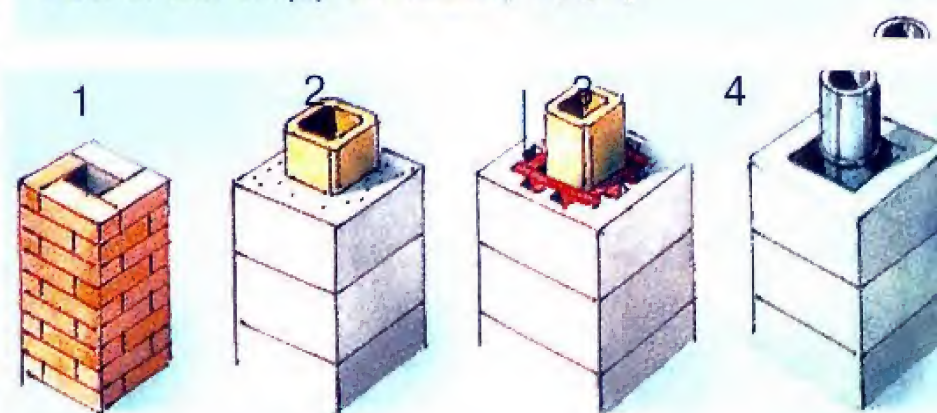

Рис. 3. Види димових труб: 1 — одноболоноква мурована димова труба; 2 — двооболоноква димова труба; 3 — триоболоноква димова труба з ізоляцією і отворами для провітрювання; 4 — витяжна система для установок з підвищеною ефективністю або котлів з температурою вихідних газів, нижчою за 120 °С

відведення диму. Однак основоположним у них є таке: температура водяної пари у звичайних входах в димову трубу не повинна перевищувати точки роси. Це означає, що вона не може бути нижчою за 45—50 °С. У протилежному разі існує небезпека, що волога буде конденсуватися на внутрішніх стінках і створювати небезпеку. Адже відомо, що 1 л рідкого палива містить 1,3 кг водяної пари, то, отже, уявіть собі наслідки через це для димової труби.

Добре спланована димова труба забезпечує відведення диму за будь-яких погодних

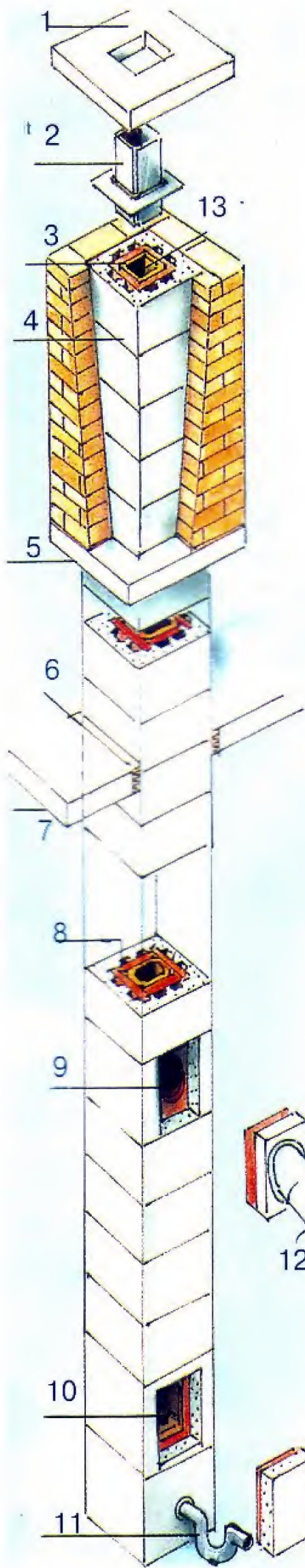

Рис. 4. Будова димової труби для котла з температурою вихідних газів, вищою за 120 °С: 1 — перекривальна плита; 2 — відвідний патрубок з отворами для провітрювання ізоляції; 3 — теплова ізоляція; 4 — кожух; 5 — консольна плита; 6 — перекриття стелі з ізоляційними смугами; 7 — бетонне перекриття; 8 — отвори з поперечним з'єднанням для провітрювання; 9 — отвір у трубі для патрубка; 10 — контрольний отвір; 11 — трубка відведення конденсату; 12 — патрубок; 13 — димова труба

умов. Цей постулат дуже важливий для низькотемпературних установок, оскільки вони мають слабку тягу.

Три типи димових труб

Відповідно до різних температур вихідних газів існує три типи конструкцій димових труб: для температур вищих за 50 °С, нижчих від 50 °С і установки, що продукують змінні температури. У світлі цього фахівці говорять про сухі та вологі вихідні гази (залежно від того, де знаходиться точка роси: нижче або вище).

1. Димові труби для сухих вихідних газів. У цьому разі від котла до входу в димову трубу температура газів може знизитися до 70 °С, однак вона не повинна перевищити точку роси. З'ясувати, чи дійсно вихідні гази проходять сухими через горловину димової труби, повинен тільки фахівець.

2. Димові труби для вологих вихідних газів влаштовують для установок з підвищеною ефективністю. Складаються вони з готових частин трубопроводів, що омиваються повітрям. Найчастіше труби виготовляють з кераміки, високоякісної сталі або пластмаси. Якщо установки працюють під надлишковим

тиском (вмонтовані вентилятори), то трубопроводи мають бути герметичними. І в цьому разі тільки фахівець повинен визначити спосіб з'єднання котла з димовою трубою.

3. Димові труби для сухих і вологих вихідних газів. Такі установки можуть працювати в режимі нижче температури водяної пари (точки роси). Тому в підшву димової труби вмонтований збірник конденсату з відповідною трубою. Остання в усіх типах димових труб обладнана внутрішньою ізоляцією. Це зменшує небезпеку утворення сажі і сприяє підняттю гарячих газів угору. Ізоляція в цьому разі ще й провітрюється. Це додатково підвищує безпеку, оскільки в такий спосіб відводиться волога, яка може потрапити в ізоляцію. За нормальних умов система, в якій внутрішні труби змонтовані з високоякісної сталі чи глазованого шамотного матеріалу, є настільки щільною, що вихід вологи неможливий. Оскільки такі димові труби функціонують при температурах від 40 до 300 °С, то вони мають сьогодні найбільший попит.

Залежно від температури вихідних газів конструюють димові труби. Низькотемпературні системи повинні також впоратися з вологою.

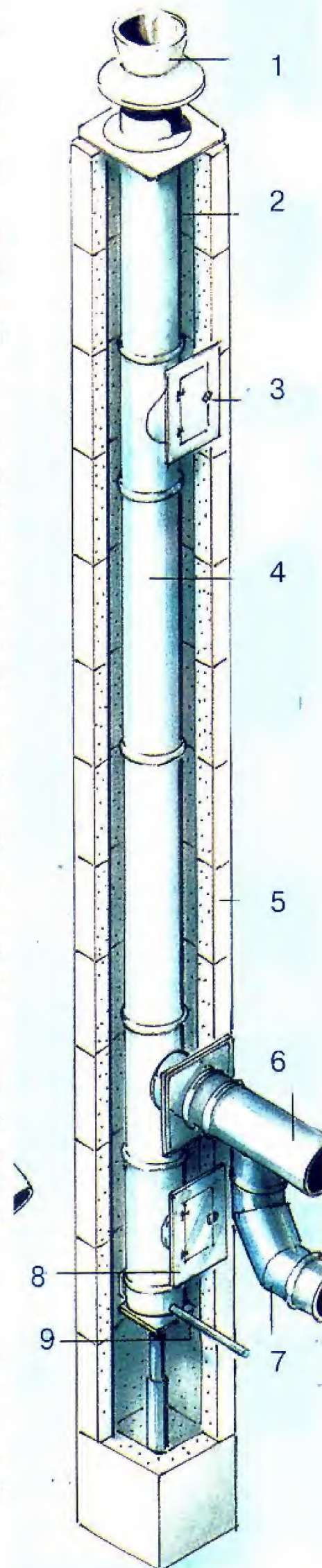

Рис. 5. Димова труба для котла з температурою вихідних газів, нижчою за 120 °С: 1 — відвідний патрубок з отворами для вентиляції труби; 2 — повітряний простір з ізоляцією або без неї; 3 — контрольний отвір; 4 — димова труба з кераміки, високоякісної сталі чи з пластмаси, що стійкі до вологи; 5 — мурований чи готовий кожух; 6 — штуцер котла; 7 — штуцер для додаткового теплового обміну; 8 — контрольний отвір; 9 — патрубок для відведення конденсату

Рис. 6. Керамічні системи для санації димової труби монтують частинами з допомогою лебідки, яку встановлюють зверху основи. Тут труби комплектують, а потім опускають донизу

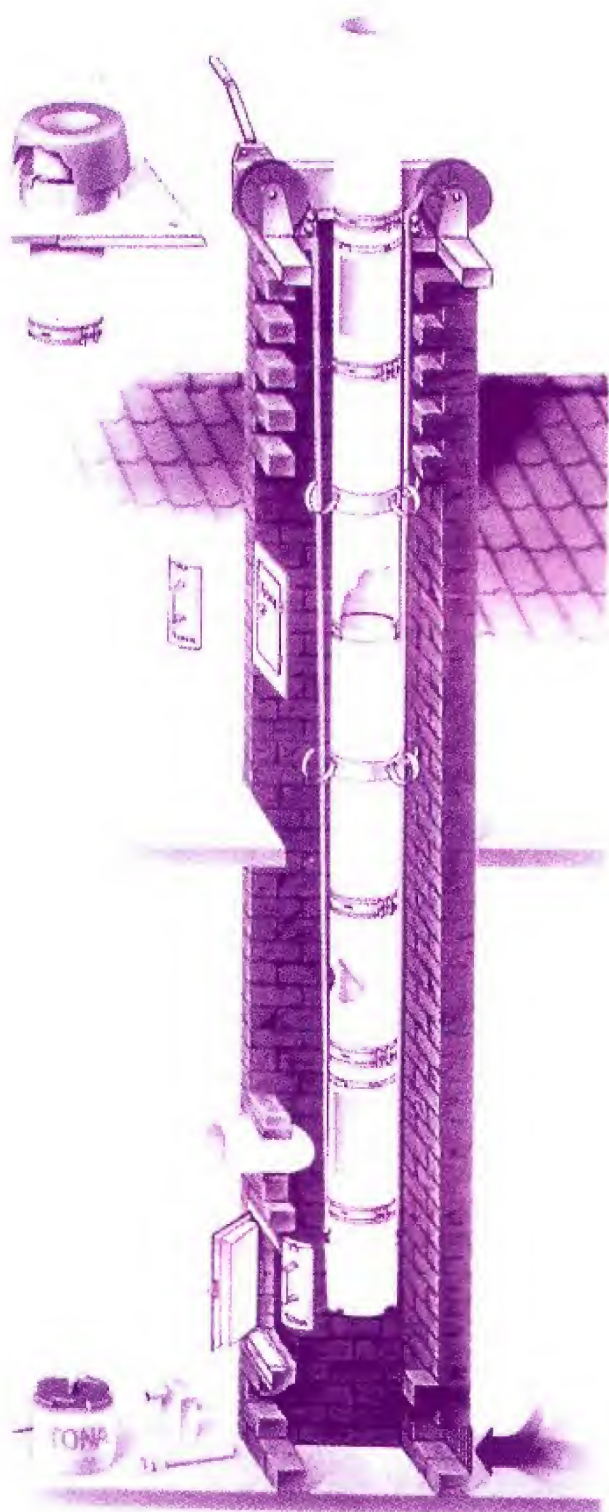
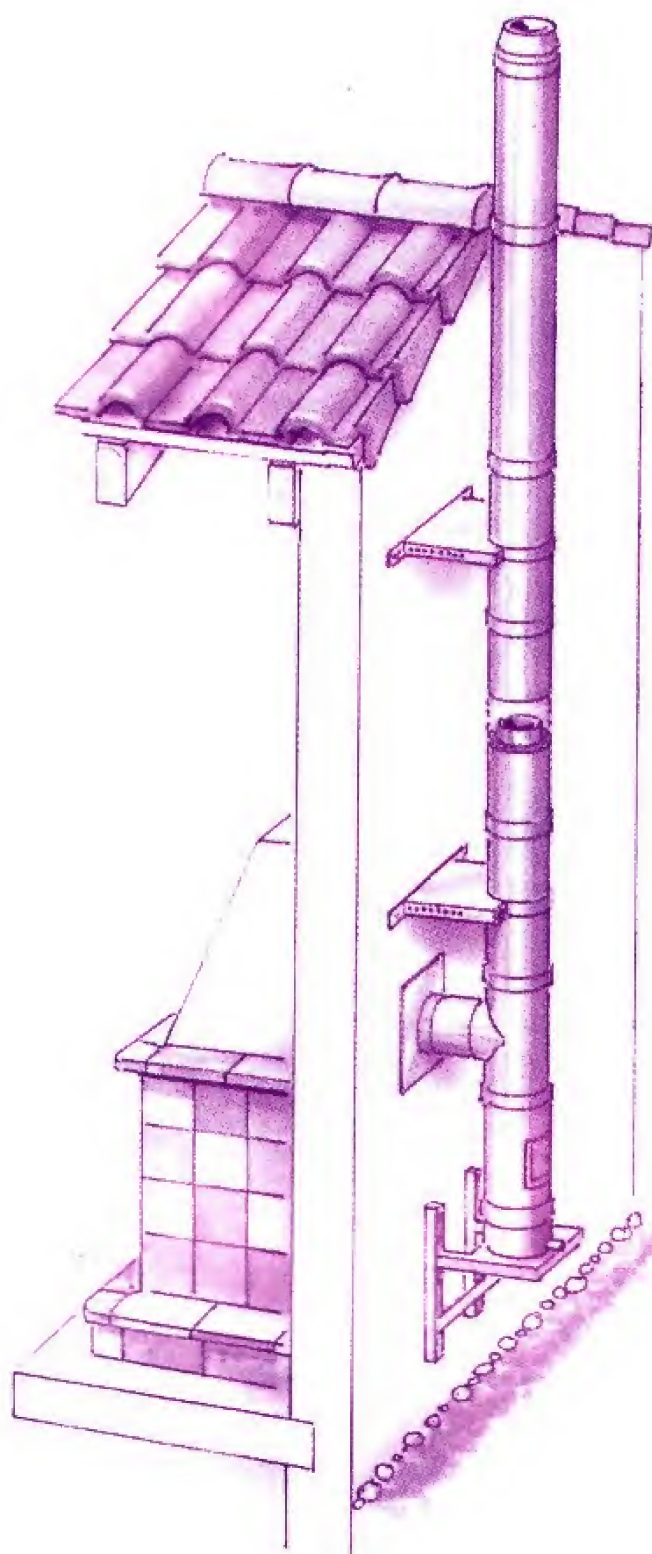

Рис. 7. Стальні димові труби та їхні елементи можна встановлювати також зовні будинку, монтуючи до стіни і виводячи їх вище даху. Якщо колір труби не відповідає кольору будинку, її фарбують

Основні відомості для монтажу димоходу

Найважливішими компонентами влаштування димоходу є: 1. Основа. 2. Під'єднувальний канал. 3. Система нейтралізації (якщо вона передбачена). 4. Очисні дверцята в приміщенні опалення (підвал). 5. Витяжна решітка для нижнього провітрювання. 6. З'єднувальний елемент котел — димохід. 7. Запобіжно-взривна заслінка. 8. Поворотні дверцята під дахом. 9. Консольна плита як фундамент для обмурівки. 10. Головка димоходу у над дахом. 11. Висота над дахом. 12. Дієва висота від вхідної горловини приєднання до димоходу до випускної горловини.

Приклад влаштування димоходу наведено на рис. 8.

За матеріалами австрійських видань. Переклад з німецької П. П. Власа

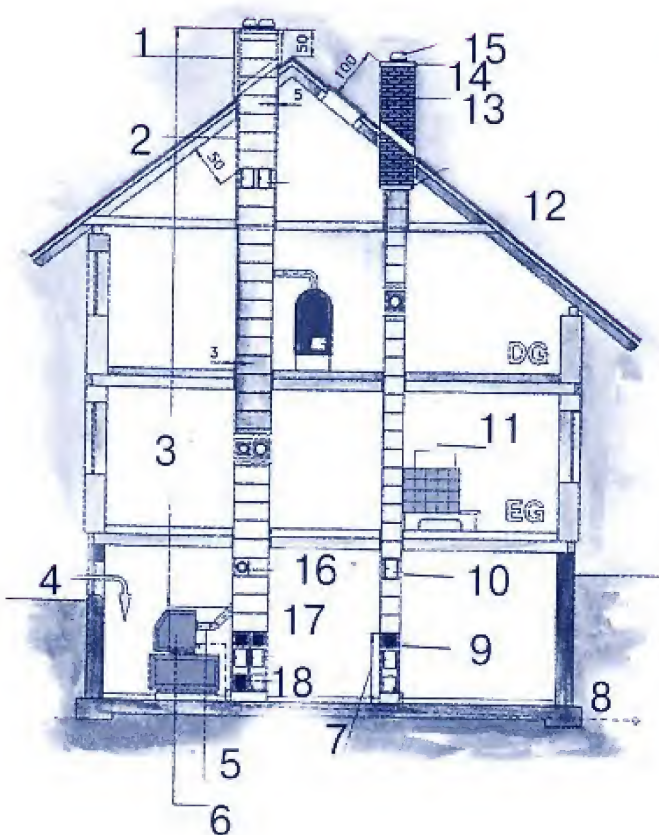

Рис. 8. Будинок у розрізі з основними елементами димоходу в підвалі, на першому та мансардному поверхах і на даху: 1 — головка димоходу; 2 — теплова ізоляція; 3 — частина димоходу, висота якої забезпечує ефективну витяжку диму; 4 — вікно для провітрювання; 5 — з'єднувальний елемент; 6 — котел центрального опалення; 7 — основа з цоколем; 8 — канал; 9 — витяжна решітка; 10 — поворотні дверцята; 11 — кахельна піч(камін); 12 — консольна плита; 13 — клінкерна обмурівка; 14 — плита; 15 — конусна горловина; 16 — запобіжно-взривна заслінка; 17 — очисні дверцята; 18 — нейтралізаційний пристрій

У наступному номері редакція планує подати такі матеріали: “ Як здешевити будівництво оселі”, “Будівництво мансарди”, “Вибір ділянки під забудову”. І не тільки! Збудуємо разом!

Юридичні консультації**Що мені належить?**

Добрий день, шановна редакціє!

У мене до вас таке запитання.

Після батькової смерті я маю частку від садиби, яку 47 років зводили разом: будинок та господарські споруди, а також батько посадив унікальний сад.

Доля так склалася, що розлучившись, я проживав у кімнаті готельного типу, де і приписаний. Дочка моєї матері має гарний будинок. За півроку, коли здоров'я почало здавати, батько мене попросив переїхати до нього та доглядати його.

Після батькової смерті три роки проживаю із 77-річною матір'ю. Дочка підбиває матір, щоб вона переїхала до неї, а садибу продала. Мене цікавить чи маю я частку за законом на батьківську спадщину? Чи можна без моєї згоди батькову садибу продати?

Будь ласка, підкажіть, що потрібно зробити в такій ситуації.

З повагою **І.Тимченко**

P.S. Я постійний читач, передплачую журнал з виходу першого номера.

Спільна власність двох або більше осіб без визначення часток кожного з них у праві власності є спільною сумісною власністю.

Майно, набуте в результаті спільної праці та на спільні грошові кошти членів сім'ї, є їхньою спільною сумісною власністю, якщо інше не встановлено договором, укладеним між ними у письмовій формі (ст.368 цивільного кодексу України).

Співласники мають право уповноважити одного з них на розпорядження спільним майном, зазвичай, у сім'ї такі повноваження надаються голові сім'ї, на якого реєструється майно.

Отже, як член сім'ї ви є співласником будівлі та інших споруд, розташованих на земельній ділянці.

Після смерті батька головним членом сім'ї стала мати. Тепер вона є розпорядником спільної власності сім'ї. Вона від імені сім'ї може розпорятися майном. Ви як член сім'ї маєте відповідну частку в майні.

Разом з тим, мати як голова сім'ї може розпорятися долею майна: продати його, подарувати, передати у спадщину.

Важливо, щоб усі ці дії здійснювались з вашою участю.

Щоб не відбулося непередбачуваного, радимо вам здійснити розділ майна.

У разі розділу спільного майна між співвласниками, що є у спільній власності, укладається у письмовій формі угода, яка підлягає нотаріальному посвідченню.

Тож, маючи визначену угодою конкретну частку у спільному майні, ви матимете впевненість, що вона завжди буде вашою власністю.

Акція!

Пропонуємо! Зробіть свій будинок теплим! Надзвичайно ефективні системи опалення приватних будинків на 74% економлять вам час та гроші, усувають проблему забезпечення паливом. Серйозна конкуренція природному газу! Інформація — безкоштовно. Надішліть листа (вкладіть конверт із з/а).

“Техноком-Д”,

вул.Незалежності, 54, смт Ст.Важівка, Волинська обл., 44400

№ 3, 2005**ТРАВЕНЬ-ЧЕРВЕНЬ**

Виробничо-практичний журнал

Виходить 6 разів на рік

Засновник і видавець:

КП Редакція журналу

“Дім, сад, город”

Додаток до журналу

«Дім, сад, город»

Головний редактор:

П.П.Влас

Літературний редактор:

І.П.Влас

Верстка, дизайн,

макетування:

В.О.Пономаренко

Передрук матеріалів із “Нашого дому” можливий лише з письмового дозволу редакції. Надіслані матеріали редакція не повертає. За зміст рекламних матеріалів відповідає тільки рекламодавець. Точка зору редакції може не збігатися з думкою автора.

Журнал “Наш дім” можна передплатити у кожному відділенні зв’язку.

Передплатний індекс **74453**,

вартість передплати на рік

у 2005 році – **20** грн. **16** коп.

Передплатний індекс комплектів

“Наш дім” + “Дім, сад, город”

21871.

За вчасну доставку журналу відповідальність несуть відділення зв’язку

Серія реєстрації журналу КВ, № 812
від 07.07.94

Підписано до друку .25.04.2005 р.

Тираж 26100 прим. Зам. 0137503.

Ціна договірною

Адреса редакції і видавця:

02094, Київ-94,

вул. Краківська, 20

Тел./факс: (044) 407-73-01;

552-94-60

Web-сайт: www.dimsadgorod.com**E-mail:** vlas49@mail.ru

© Журнал “Наш Дім”, № 3, 2005

Надруковано в друкарні Державного
видавництва “Преса України”

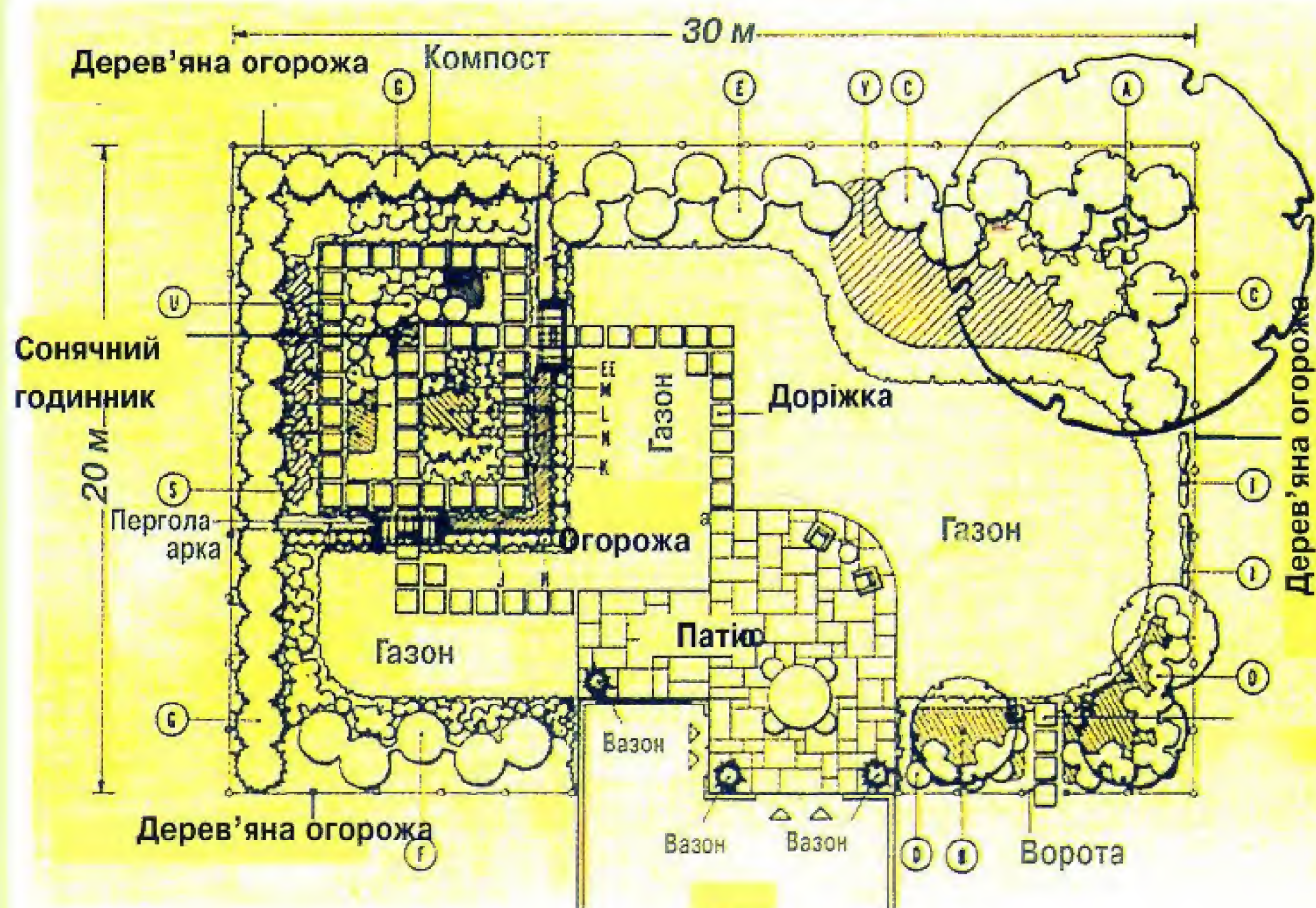
Адреса друкарні: 03047, Київ-47,
просп. Перемоги, 50

І сад, і город

Ландшафтний план:

А — дерево;
В, V — багаторічні квіти;
С, D, E, F — листяні чагарники;
G — вічнозелені чагарники;
I — багаторічні трави;
K, L, M, N, S, U — грядки і клумби.

Ви помічали, з якою гордістю дачники пропонують скуштувати свіжої зелені тільки-но з грядки чи дарують букети квітів, не забуваючи натякнути, що все це вирощено власними руками? При цьому вони все частіше намагаються оформити свої дачні ділянки, використовуючи елементи сучасного ландшафтного дизайну.

Прикладом поєднання прекрасного з корисним може слугувати ділянка (див. рисунок), на якій вміло розбито сад, а також можна вирощувати квіти, зелень, овочі.

Внутрішній дворик (патіо) розташований за будинком і оточений газоном. Викладений з природного каменю, він має цікаву форму і розділений на самостійні зони, де кожен може почуватися комфортно. Вазони з квітами є своєрідним продовженням саду.

Доріжки з кам'яних плит ведуть до городу-квітника, огороженого білим штахетником, уздовж якого ростуть квіти. Цей "живий" паркан дозволяє "сховати" грядки і клумби і радує по-

гляд господарів під час відпочинку.

Доріжки з плит ділять цей куточок саду на кілька частин і дозволяють, не забруднивши ніг, обробляти потрібний клаптик землі. Органічно вписалися в цю композицію сонячний годинник, до якого можна підійти через одну з пергол, зроблених у вигляді арок, обвитих квітучими ліанами.

У цій частині саду висаджені в основному однолітні рослини. Їх треба обновляти щороку, дотримуючись сівозміни. Обрамляють город-квітник хвойні породи, наприклад кипарисовики і ялівці.

Можна посадити й високорослі дерева (ялини, сосни), але це за умови, що їхні крони не закриватимуть сад від сонячних променів. Любителі екзотики можуть вибрати і сланкі хвойні чагарники.

З протилежного від городу боку розміщені багаторічні насадження. Тут гармонійно поєднуються культурні та дикоростучі види дерев. Газон обрамлений бордюром із сланких ґрунтопокривних (килимових) рослин. За ними східчасто піднімаються багатолітні рослини з різними термінами цвітіння.

Одинокі дерева з розлогою кроною особливо помітні, тому що значно вище за всі інші дерева в саду. Невелику галявину під деревом прикрашають крислаті хости і вератруми.

Завершують композицію висаджені вздовж паркана листяні чагарники, що простягнулися з одного боку до межі з городом-квітником, а з іншого — до будинку.